

Newsletter

Ευρωπαϊκό Δίκαιο

Ο Κ Τ Ω Β Ρ Ι Ο Σ 2 0 1 1

www.inlaw.gr

Newsletter 10/2011

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

Ευρωπαϊκό δίκαιο

3-34

NΟΜΟΛΟΓΙΑ

Βιομηχανική ιδιοκτησία - Δίπλωμα ευρεσιτεχνίας
Δικαστήριο: Δικαστήριο Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων
Αριθμός απόφασης: C-34
Έτος: 2010

Σύντομη Περίληψη:

- Έννομη προστασία των βιοτεχνολογικών εφευρέσεων. Λήψη προγονικών κυττάρων από ανθρώπινα εμβρυϊκά βλαστοκύτταρα. Χορήγηση διπλώματος ευρεσιτεχνίας. Αποκλεισμός των “χρήσεων ανθρωπίνων εμβρύων για βιομηχανικούς ή εμπορικούς σκοπούς”. Έννοιες “ανθρώπινο έμβρυο” και “χρήση ανθρωπίνων εμβρύων για βιομηχανικούς ή εμπορικούς σκοπούς”.

- Το άρθρο 6, παράγραφος 2, στοιχείο γ΄, της οδηγίας 98/44/EK του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 6ης Ιουλίου 1998, για την έννομη προστασία των βιοτεχνολογικών εφευρέσεων, πρέπει να ερμηνευθεί υπό την έννοια ότι:

* αποτελεί «ανθρώπινο έμβρυο» κάθε ανθρώπινο ωάριο ήδη από το στάδιο της γονιμοποίησης, κάθε μη γονιμοποιημένο ανθρώπινο ωάριο στο οποίο έχει μεταμοσχευθεί ο πυρήνας ώριμου κυττάρου και κάθε μη γονιμοποιημένο ωάριο που οδηγήθηκε σε διαίρεση και σε πολλαπλασιασμό μέσω παρθενογένεσης·

* στον εθνικό δικαστή απόκειται να εξακριβώσει, υπό το πρίσμα των εξελίξεων της επιστήμης, αν βλαστοκύτταρο το οποίο ελήφθη από ανθρώπινο έμβρυο κατά το στάδιο της βλαστοκύστης αποτελεί «ανθρώπινο έμβρυο» κατά την έννοια του άρθρου 6, παράγραφος 2, στοιχείο γ΄, της οδηγίας 98/44.

- Ο προβλεπόμενος στο άρθρο 6, παράγραφος 2, στοιχείο γ΄, της οδηγίας 98/44 αποκλεισμός της δυνατότητας κατοχυρώσεως με δίπλωμα ευρεσιτεχνίας της χρήσεως ανθρωπίνων εμβρύων για βιομηχανικούς ή εμπορικούς σκοπούς αφορά και τη χρήση ανθρωπίνων εμβρύων για σκοπούς επιστημονικής έρευνας, μόνο δε οι χρήσεις για θεραπευτικούς ή διαγνωστικούς σκοπούς που εφαρμόζονται στο έμβρυο και του είναι χρήσιμες μπορούν να κατοχυρωθούν με δίπλωμα ευρεσιτεχνίας.

- Το άρθρο 6, παράγραφος 2, στοιχείο γ΄, της οδηγίας 98/44 αποκλείει τη δυνατότητα κατοχυρώσεως εφευρέσεως με δίπλωμα ευρεσιτεχνίας, οσάκις η τεχνική μέθοδος που αποτελεί αντικείμενο της αιτήσεως κατοχυρώσεως συνεπάγεται την καταστροφή ανθρωπίνων εμβρύων ή τη χρήση τους ως βασικό υλικό, ανεξαρτήτως του σταδίου στο οποίο επέρχεται η εν λόγω καταστροφή ή πραγματοποιείται η εν λόγω χρήση, έστω και αν στην περιγραφή της τεχνικής μεθόδου της οποίας ζητείται η κατοχύρωση δεν αναφέρεται η χρήση ανθρωπίνων εμβρύων.

Διατάξεις:

Οδηγίες: 98/44/EK,

Δημοσίευση: INLAW 2011

Βιομηχανική ιδιοκτησία - Δίπλωμα ευρεσιτεχνίας
Δικαστήριο: Δικαστήριο Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων
Αριθμός απόφασης: C-34
Έτος: 2010

Σύντομη Περίληψη:

- Έννομη προστασία των βιοτεχνολογικών εφευρέσεων. Λήψη προγονικών κυττάρων από ανθρώπινα εμβρυϊκά βλαστοκύτταρα. Χορήγηση διπλώματος ευρεσιτεχνίας – Αποκλεισμός των “χρήσεων ανθρωπίνων εμβρύων για βιομηχανικούς ή εμπορικούς σκοπούς”. Έννοιες “ανθρώπινο έμβρυο” και “χρήση ανθρωπίνων εμβρύων για βιομηχανικούς ή εμπορικούς σκοπούς”.

- Το άρθρο 6, παράγραφος 2, στοιχείο γ', της οδηγίας 98/44/EK του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 6ης Ιουλίου 1998, για την έννομη προστασία των βιοτεχνολογικών εφευρέσεων, πρέπει να ερμηνευθεί υπό την έννοια ότι:

* αποτελεί «ανθρώπινο έμβρυο» κάθε ανθρώπινο ωάριο ήδη από το στάδιο της γονιμοποίησεως, κάθε μη γονιμοποιημένο ανθρώπινο ωάριο στο οποίο έχει μεταμοσχευθεί ο πυρήνας ώριμου κυττάρου και κάθε μη γονιμοποιημένο ωάριο που οδηγήθηκε σε διαίρεση και σε πολλαπλασιασμό μέσω παρθενογενέσεως·

* στον εθνικό δικαστή απόκειται να εξακριβώσει, υπό το πρίσμα των εξελίξεων της επιστήμης, αν βλαστοκύτταρο το οποίο ελήφθη από ανθρώπινο έμβρυο κατά το στάδιο της βλαστοκύστης αποτελεί «ανθρώπινο έμβρυο» κατά την έννοια του άρθρου 6, παράγραφος 2, στοιχείο γ', της οδηγίας 98/44.

- Ο προβλεπόμενος στο άρθρο 6, παράγραφος 2, στοιχείο γ', της οδηγίας 98/44 αποκλεισμός της δυνατότητας κατοχυρώσεως με δίπλωμα ευρεσιτεχνίας της χρήσεως ανθρωπίνων εμβρύων για βιομηχανικούς ή εμπορικούς σκοπούς αφορά και τη χρήση ανθρωπίνων εμβρύων για σκοπούς επιστημονικής έρευνας, μόνο δε οι χρήσεις για θεραπευτικούς ή διαγνωστικούς σκοπούς που εφαρμόζονται στο έμβρυο και του είναι χρήσιμες μπορούν να κατοχυρωθούν με δίπλωμα ευρεσιτεχνίας.

- Το άρθρο 6, παράγραφος 2, στοιχείο γ', της οδηγίας 98/44 αποκλείει τη δυνατότητα κατοχυρώσεως εφευρέσεως με δίπλωμα ευρεσιτεχνίας, οσάκις η τεχνική μέθοδος που αποτελεί αντικείμενο της αιτήσεως κατοχυρώσεως συνεπάγεται την καταστροφή ανθρωπίνων εμβρύων ή τη χρήση τους ως βασικό υλικό, ανεξαρτήτως του σταδίου στο οποίο επέρχεται η εν λόγω καταστροφή ή πραγματοποιείται η εν λόγω χρήση, έστω και αν στην περιγραφή της τεχνικής μεθόδου της οποίας ζητείται η κατοχύρωση δεν αναφέρεται η χρήση ανθρωπίνων εμβρύων.

Διατάξεις:

Οδηγίες: 98/44/EK,

Δημοσίευση: INLAW 2011

Βιομηχανική ιδιοκτησία - Σήματα

Δικαστήριο: Πρωτοδικείο Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων

Αριθμός απόφασης: T-508

Έτος: 2008

Σύντομη Περίληψη:

- Κοινοτικό σήμα. Αίτηση καταχωρίσεως τρισδιάστατου κοινοτικού σήματος. Παράσταση μεγαφώνου. Εκτέλεση από το ΓΕΕΑ δικαστικής αποφάσεως με την οποία ακυρώθηκε απόφαση ενός των τμημάτων του. Απόλυτος λόγος απαραδέκτου. Σημείο αποτελούμενο αποκλειστικώς από το σχήμα που προσδίδει ουσιαστική αξία στο προϊόν.

Δημοσίευση: INLAW 2011

Βιομηχανική ιδιοκτησία - Σήματα

Δικαστήριο: Δικαστήριο Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων

Αριθμός απόφασης: C-344

Έτος: 2010

Σύντομη Περίληψη:

- Αιτήσεις αναιρέσεως. Αιτήσεις καταχωρίσεως κοινοτικών σημάτων που απεικονίζουν φιάλη λευκού χρώματος, καθώς και φιάλη θαμπού μαύρου χρώματος, των οποίων η επιφάνεια καλύπτεται με σμύριδα. Απόρριψη της αιτήσεως καταχωρίσεως. Έλλειψη διακριτικού χαρακτήρα.

Διατάξεις:

Κανονισμοί: (ΕΚ) 40/94, (ΕΚ) 207/2009,

Δημοσίευση: INLAW 2011

Βιομηχανική ιδιοκτησία - Σήματα

Δικαστήριο: Δικαστήριο Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων

Αριθμός απόφασης: C-344

Έτος: 2010

Σύντομη Περίληψη:

- Αιτήσεις ανατρέσεως. Αιτήσεις καταχωρίσεως κοινοτικών σημάτων που απεικονίζουν φιάλη λευκού χρώματος, καθώς και φιάλη θαμπού μαύρου χρώματος, των οποίων η επιφάνεια καλύπτεται με σμύριδα. Απόρριψη της αιτήσεως καταχωρίσεως. Έλλειψη διακριτικού χαρακτήρα.

Διατάξεις:

Κανονισμοί: (ΕΚ) 40/94, (ΕΚ) 207/2009,

Δημοσίευση: INLAW 2011

Βιομηχανική ιδιοκτησία - Σχέδια και υποδείγματα

Δικαστήριο: Δικαστήριο Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων

Αριθμός απόφασης: C-281

Έτος: 2010

Σύντομη Περίληψη:

- Αίτηση ανατρέσεως. Κοινοτικό σχέδιο ή υπόδειγμα. Καταχωρισμένο κοινοτικό σχέδιο ή υπόδειγμα που απεικονίζει κυκλική διαφημιστική βάση. Προγενέστερο κοινοτικό σχέδιο ή υπόδειγμα. Διαφορετική συνολική εντύπωση. Βαθμός ελευθερίας του δημιουργού. Ενημερωμένος χρήστης. Εύρος του δικαστικού ελέγχου. Παραμόρφωση του περιεχομένου των πραγματικών περιστατικών.

Διατάξεις:

Κανονισμοί: (ΕΚ) 6/2002,

Δημοσίευση: INLAW 2011

Βιομηχανική ιδιοκτησία - Σχέδια και υποδείγματα

Δικαστήριο: Δικαστήριο Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων

Αριθμός απόφασης: C-281

Έτος: 2010

Σύντομη Περίληψη:

- Αίτηση ανατρέσεως. Κοινοτικό σχέδιο ή υπόδειγμα. Καταχωρισμένο κοινοτικό σχέδιο ή υπόδειγμα που απεικονίζει κυκλική διαφημιστική βάση. Προγενέστερο κοινοτικό σχέδιο ή υπόδειγμα. Διαφορετική συνολική εντύπωση. Βαθμός ελευθερίας του δημιουργού. Ενημερωμένος χρήστης. Εύρος του δικαστικού ελέγχου. Παραμόρφωση του περιεχομένου των πραγματικών περιστατικών.

Διατάξεις:

Κανονισμοί: (ΕΚ) 6/2002,

Δημοσίευση: INLAW 2011

Βιομηχανική ιδιοκτησία - Σχέδια και υποδείγματα

Δικαστήριο: Πρωτοδικείο Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων

Αριθμός απόφασης: T-53

Έτος: 2010

Σύντομη Περίληψη:

- Κοινοτικό σχέδιο ή υπόδειγμα. Διαδικασία κηρύξεως ακυρότητας. Απόρριψη της αιτήσεως κηρύξεως ακυρότητας από το τμήμα ακυρώσεων. Κοινοποίηση της αποφάσεως του τμήματος ακυρώσεων με τηλεομοιοτυπία. Προσφυγή ενώπιον του

τιμήματος προσφυγών. Υπόμνημα στο οποίο εκτίθενται οι λόγοι της προσφυγής – Προθεσμία υποβολής. Παραδεκτό της προσφυγής. Γενική αρχή του δικαίου βάσει της οποίας επιτρέπεται η ανάκληση παράνομης αποφάσεως.

Διατάξεις:

Κανονισμοί: (ΕΚ) 6/2002, (ΕΚ) 2245/2002,

Δημοσίευση: INLAW 2011

Δικαστική συνεργασία σε αστικές και εμπορικές υποθέσεις - Γενικά

Δικαστήριο: Δικαστήριο Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων

Αριθμός απόφασης: C-406

Έτος: 2009

Σύντομη Περίληψη:

- Κανονισμός (ΕΚ) 44/2001. Διεθνής δικαιοδοσία και εκτέλεση των αποφάσεων – Έννοια των “αστικών και εμπορικών υποθέσεων”. Αναγνώριση και εκτέλεση αποφάσεως με την οποία επιβλήθηκε πρόστιμο. Δικαιώματα διανοητικής ιδιοκτησίας. Προσβολή των δικαιωμάτων αυτών. Μέτρα, διαδικασίες και μέσα επανορθώσεως – Καταδίκη. Διαδικασία κηρύξεως εκτελεστότητας. Συναφή δικαστικά έξοδα.

Διατάξεις:

Κανονισμοί: (ΕΚ) 44/2001,

Δημοσίευση: INLAW 2011

Δικαστική συνεργασία σε αστικές και εμπορικές υποθέσεις - Γενικά

Δικαστήριο: Δικαστήριο Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων

Αριθμός απόφασης: C-509

Έτος: 2009

Σύντομη Περίληψη:

- Διεθνής δικαιοδοσία και εκτέλεση αποφάσεων σε αστικές και εμπορικές υποθέσεις. Δικαιοδοσία σε περίπτωση “ενοχών εξ αδικοπραξίας ή οιονεί αδικοπραξίας”. Δημοσίευση πληροφοριών στο διαδίκτυο. Προσβολή του δικαιώματος της προσωπικότητας. Τόπος όπου συνέβη ή ενδέχεται να συμβεί το ζημιογόνο γεγονός. Δικαίωμα που εφαρμόζεται στις υπηρεσίες της κοινωνίας της πληροφορίας.

- Το άρθρο 5, σημείο 3, του κανονισμού (ΕΚ) 44/2001 του Συμβουλίου, της 22ας Δεκεμβρίου 2000, για τη διεθνή δικαιοδοσία, την αναγνώριση και την εκτέλεση αποφάσεων σε αστικές και εμπορικές υποθέσεις, έχει την έννοια ότι, σε περίπτωση φερόμενης προσβολής του δικαιώματος της προσωπικότητας μέσω πληροφοριών που αναρτήθηκαν στο διαδίκτυο, το πρόσωπο που θεωρεί ότι θίγεται έχει την ευχέρεια να ασκήσει αγωγή με αίτημα την επιδίκαση χρηματικής ικανοποίησεως για το σύνολο της προκληθείσας ζημίας είτε ενώπιον των δικαστηρίων του κράτους μέλους εγκαταστάσεως του φορέα μεταδόσεως των επίμαχων πληροφοριών είτε ενώπιον των δικαστηρίων του κράτους μέλους στο οποίο βρίσκεται το κέντρο των συμφερόντων του θιγομένου. Το πρόσωπο αυτό έχει επίσης τη δυνατότητα, αντί της αγωγής για επιδίκαση χρηματικής ικανοποίησεως για το σύνολο της προκληθείσας βλάβης, να προσφύγει ενώπιον των δικαστηρίων κάθε κράτους μέλους στο έδαφος του οποίου υπάρχει ή υπήρξε πρόσβαση στο επίμαχο δημοσίευμα που αναρτήθηκε στο διαδίκτυο. Τα εν λόγω δικαστήρια είναι αρμόδια να επιδικάσουν χρηματική ικανοποίηση αποκλειστικά και μόνον για τη βλάβη που επήλθε στο έδαφος του κράτους μέλους όπου έχουν την έδρα τους.

- Το άρθρο 3 της οδηγίας 2000/31/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 8ης Ιουνίου 2000, για ορισμένες νομικές πτυχές των υπηρεσιών της κοινωνίας της πληροφορίας, ιδίως του ηλεκτρονικού εμπορίου, στην εσωτερική αγορά («οδηγία για το ηλεκτρονικό εμπόριο»), έχει την έννοια ότι δεν επιβάλλει τη

μεταφορά του στο εσωτερικό δίκαιο μέσω θεσπίσεως ειδικού κανόνα ιδιωτικού διεθνούς δικαίου. Παρά ταύτα, όσον αφορά τον συντονισμένο τομέα, τα κράτη μέλη πρέπει να εξασφαλίζουν ότι, υπό την επιφύλαξη των παρεκκλίσεων που επιτρέπονται υπό όρους από το άρθρο 3, παράγραφος 4, της εν λόγω οδηγίας, ο φορέας υπηρεσίας ηλεκτρονικού εμπορίου δεν υπόκειται σε αυστηρότερες απαιτήσεις από εκείνες που προβλέπει το ουσιαστικό δίκαιο που ισχύει στο κράτος μέλος εγκαταστάσεώς του.

Διατάξεις:

Κανονισμοί: (ΕΚ) 44/2001,

Οδηγίες: 2000/31/ΕΚ,

Δημοσίευση: INLAW 2011

Δικαστική συνεργασία σε αστικές και εμπορικές υποθέσεις - Γενικά

Δικαστήριο: Δικαστήριο Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων

Αριθμός απόφασης: C-406

Έτος: 2009

Σύντομη Περίληψη:

- Διεθνής δικαιοδοσία και εκτέλεση των αποφάσεων. Έννοια των “αστικών και εμπορικών υποθέσεων”. Αναγνώριση και εκτέλεση αποφάσεως με την οποία επιβλήθηκε πρόστιμο. Δικαιώματα διανοητικής ιδιοκτησίας. Προσβολή των δικαιωμάτων αυτών. Μέτρα, διαδικασίες και μέσα επανορθώσεως. Καταδίκη. Διαδικασία κηρύξεως εκτελεστότητας. Συναφή δικαστικά έξοδα.

Διατάξεις:

Οδηγίες: (ΕΚ) 44/2001,

Δημοσίευση: INLAW 2011

Δικαστική συνεργασία σε αστικές και εμπορικές υποθέσεις - Γενικά

Δικαστήριο: Δικαστήριο Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων

Αριθμός απόφασης: C-139

Έτος: 2010

Σύντομη Περίληψη:

- Δικαστική συνεργασία σε αστικές υποθέσεις. Κήρυξη εκτελεστότητας. Λόγοι μη εκτελέσεως. Εκτέλεση στο κράτος προελεύσεως της δικαστικής αποφάσεως που αποτελεί αντικείμενο της αιτήσεως για την κήρυξη της εκτελεστότητας.

- Το άρθρο 45 του κανονισμού (ΕΚ) 44/2001 του Συμβουλίου, της 22ας Δεκεμβρίου 2000, για τη διεθνή δικαιοδοσία, την αναγνώριση και την εκτέλεση αποφάσεων σε αστικές και εμπορικές υποθέσεις, έχει την έννοια ότι δεν επιτρέπει στο δικαστήριο ενώπιον του οποίου ασκήθηκε ένδικο μέσο του άρθρου 43 ή 44 του ως άνω κανονισμού να απορρίψει ή να ανακαλέσει την κήρυξη της εκτελεστότητας αποφάσεως για λόγο άλλο από τους αναφερόμενους στα άρθρα 34 και 35 αυτού, όπως η εκτέλεση της ως άνω αποφάσεως στο κράτος μέλος προελεύσεως.

Διατάξεις:

Κανονισμοί: (ΕΚ) 44/2001,

Δημοσίευση: INLAW 2011

Ελεύθερος ανταγωνισμός - Δεσπόζουσα θέση

Δικαστήριο: Δικαστήριο Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων

Αριθμός απόφασης: C-110

Έτος: 2010

Σύντομη Περίληψη:

- Αίτηση αναιρέσεως. Ανταγωνισμός. Αγορά του ανθρακικού νατρίου εντός της Κοινότητας. Κατάχρηση δεσπόζουσας θέσεως. Προσβολή των δικαιωμάτων άμυνας. Πρόσβαση στον φάκελο. Ακρόαση της επιχειρήσεως.

Διατάξεις:

ΣυνθΕΚ: 81,

Δημοσίευση: INLAW 2011

Ελεύθερος ανταγωνισμός - Δεσπόζουσα θέση

Δικαστήριο: Δικαστήριο Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων

Αριθμός απόφασης: C-109

Έτος: 2010

Σύντομη Περίληψη:

- Αίτηση αναιρέσεως. Ανταγωνισμός. Αγορά του ανθρακικού νατρίου εντός της Κοινότητας. Κατάχρηση δεσπόζουσας θέσεως. Προσβολή των δικαιωμάτων άμυνας – Πρόσβαση στον φάκελο. Ακρόαση της επιχειρήσεως.

Διατάξεις:

ΣυνθΕΚ: 81, 82,

Δημοσίευση: INLAW 2010

Ελεύθερος ανταγωνισμός - Κρατικές ενισχύσεις

Δικαστήριο: Δικαστήριο Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων

Αριθμός απόφασης: C-463

Έτος: 2010

Σύντομη Περίληψη:

- Αίτηση αναιρέσεως. Κρατικές ενισχύσεις. Απόφαση με την οποία διατάσσεται η παροχή πληροφοριών. Πράξη δεκτική προσφυγής κατά την έννοια του άρθρου 263 ΣΛΕΕ.

Διατάξεις:

Κανονισμοί: (ΕΚ) 659/1999,

Δημοσίευση: INLAW 2011

Ελεύθερος ανταγωνισμός - Προστασία ελεύθερου ανταγωνισμού

Δικαστήριο: Δικαστήριο Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων

Αριθμός απόφασης: C-439

Έτος: 2009

Σύντομη Περίληψη:

- Ανταγωνισμός. Περιοριστική πρακτική. Δίκτυο επιλεκτικής διανομής. Καλλυντικά και προϊόντα ατομικής περιποίησης. Γενική και απόλυτη απαγόρευση της πωλήσεως στο διαδίκτυο. Απαγόρευση που επέβαλε ο προμηθευτής στους εξουσιοδοτημένους διανομείς.

- Το άρθρο 101, παράγραφος 1, ΣΛΕΕ έχει την έννοια ότι συμβατική ρήτρα, στο πλαίσιο συστήματος επιλεκτικής διανομής, η οποία επιβάλλει την πραγματοποίηση των πωλήσεων καλλυντικών και προϊόντων ατομικής περιποίησης σε υλικώς υπαρκτό χώρο με την υποχρεωτική παρουσία πτυχιούχου φαρμακοποιού, με αποτέλεσμα την απαγόρευση της χρήσεως του διαδικτύου για τις εν λόγω πωλήσεις, συνιστά περιορισμό εξ αντικειμένου κατά την έννοια της διατάξεως αυτής εάν, κατόπιν αυτοτελούς και συγκεκριμένης εξετάσεως του περιεχομένου και του σκοπού της εν λόγω συμβατικής ρήτρας καθώς και του νομικού και οικονομικού πλαισίου εντός του οποίου αυτή εντάσσεται, προκύπτει ότι, λαμβανομένων υπόψη των ιδιοτήτων των επίμαχων προϊόντων, η εν λόγω ρήτρα δεν δικαιολογείται αντικειμενικώς.

- Το άρθρο 4, στοιχείο γ', του κανονισμού (ΕΚ) 2790/1999 της Επιτροπής, της 22ας Δεκεμβρίου 1999, για την εφαρμογή του άρθρου 81, παράγραφος 3, της συνθήκης σε ορισμένες κατηγορίες κάθετων συμφωνιών και εναρμονισμένων πρακτικών έχει την έννοια ότι η απαλλαγή κατά κατηγορία που προβλέπει το άρθρο 2 του εν λόγω κανονισμού δεν ισχύει στην περίπτωση συμβάσεως επιλεκτικής διανομής περιέχουσας ρήτρα η οποία απαγορεύει de facto το διαδίκτυο ως μέσο εμπορίας των συμβατικών προϊόντων. Αντιθέτως, μια τέτοια σύμβαση μπορεί να τύχει, ατομικώς, της νόμιμης απαλλαγής του άρθρου 101, παράγραφος 3, ΣΛΕΕ, εάν πληρούνται οι προϋποθέσεις της διατάξεως αυτής.

Διατάξεις:

ΣυνθΕΚ: 81,

Κανονισμοί: (ΕΚ) 2790/1999,

Δημοσίευση: INLAW 2011

Ελεύθερος ανταγωνισμός - Συγκεντρώσεις επιχειρήσεων

Δικαστήριο: Πρωτοδικείο Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων

Αριθμός απόφασης: T-224

Έτος: 2010

Σύντομη Περίληψη:

- Ανταγωνισμός. Συγκεντρώσεις. Βελγική αγορά της ενέργειας. Απόφαση κηρύσσουσα μια συγκέντρωση συμβατή με την κοινή αγορά. Δεσμεύσεις κατά την πρώτη φάση εξετάσεως. Απόφαση απορρίπτουσα τη μερική παραπομπή της εξετάσεως μιας συγκεντρώσεως στις εθνικές αρχές. Προσφυγή ακυρώσεως. Ένωση καταναλωτών. Έννομο συμφέρον. Μη κίνηση της διαδικασίας εμπεριστατωμένου ελέγχου. Διαδικαστικά δικαιώματα. Απαράδεκτο.

Διατάξεις:

Κανονισμοί: (ΕΚ) 139/2004,

Δημοσίευση: INLAW 2011

Ελεύθερος ανταγωνισμός - Συμπράξεις επιχειρήσεων

Δικαστήριο: Πρωτοδικείο Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων

Αριθμός απόφασης: T-38

Έτος: 2005

Σύντομη Περίληψη:

- Ανταγωνισμός. Συμπράξεις. Ισπανική αγορά αποκτήσεως και πρώτης μεταποίησης ακατέργαστου καπνού. Απόφαση διαπιστώνουσα παράβαση του άρθρου 81 ΕΚ. Καθορισμός των τιμών και κατανομή της αγοράς. Πρόστιμα. Καταλογισμός της παραβατικής συμπεριφοράς. Ανώτατο όριο του 10 % του κύκλου εργασιών. Αποτρεπτικό αποτέλεσμα. Ίση μεταχείριση. Ελαφρυντικές περιστάσεις. Συνεργασία.

Διατάξεις:

ΣυνθΕΚ: 81, 82,

Δημοσίευση: INLAW 2011

Ελεύθερος ανταγωνισμός - Συμπράξεις επιχειρήσεων

Δικαστήριο: Πρωτοδικείο Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων

Αριθμός απόφασης: T-41

Έτος: 2005

Σύντομη Περίληψη:

- Ανταγωνισμός. Συμπράξεις. Ισπανική αγορά αποκτήσεως και πρώτης μεταποίησης ακατέργαστου καπνού. Απόφαση διαπιστώνουσα παράβαση του άρθρου 81 ΕΚ. Καθορισμός των τιμών και κατανομή της αγοράς. Πρόστιμα. Καταλογισμός της

παραβατικής συμπεριφοράς. Ανώτατο όριο του 10 % του κύκλου εργασιών. Αποτρεπτικό αποτέλεσμα. Ελαφρυντικές περιστάσεις.

Διατάξεις:

ΣυνθΕΚ: 81, 82,

Δημοσίευση: INLAW 2011

Ελεύθερος ανταγωνισμός - Συμπράξεις επιχειρήσεων

Δικαστήριο: Πρωτοδικείο Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων

Αριθμός απόφασης: T-19

Έτος: 2006

Σύντομη Περίληψη:

- Ανταγωνισμός. Συμπράξεις. Ιταλική αγορά αποκτήσεως και πρώτης μεταποίησης ακατέργαστου καπνού. Απόφαση με την οποία διαπιστώνεται παράβαση του άρθρου 81 ΕΚ. Καθορισμός των τιμών και κατανομή της αγοράς. Καταβολή του προστίμου από συνοφειλέτη. Προσφεύγουσα η οποία υπάγεται σε διαδικασία αφερεγγυότητας κατά τη διάρκεια της δίκης. Απώλεια εννόμου συμφέροντος. Κατάργηση της δίκης.

Διατάξεις:

ΠΚ: 81, 82,

Δημοσίευση: INLAW 2011

Ενισχύσεις - Παράνομες ενισχύσεις

Δικαστήριο: Δικαστήριο Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων

Αριθμός απόφασης: C-47

Έτος: 2010

Σύντομη Περίληψη:

- Αίτηση αναιρέσεως. Κρατικές ενισχύσεις. Απόφαση περί μη διατυπώσεως αντιρρήσεων. Προσφυγή ακυρώσεως. Προϋποθέσεις παραδεκτού. Λόγοι ακυρώσεως που μπορούν να προβληθούν. Έννοια του “ενδιαφερομένου μέρους”. Αιτιολογία των δικαστικών αποφάσεων. Βάρος της αποδείξεως. Μέτρα οργάνωσης της διαδικασίας ενώπιον του Γενικού Δικαστηρίου. Άρθρα 64 και 81 του Κανονισμού Διαδικασίας του Γενικού Δικαστηρίου.

Διατάξεις:

ΣυνθΕΚ: 81, 82,

Κανονισμοί: Κανονισμός (ΕΚ) 659/1999,

Δημοσίευση: INLAW 2011

Εργατικό - Κοινωνική ασφάλιση

Δικαστήριο: Δικαστήριο Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων

Αριθμός απόφασης: C-255

Έτος: 2009

Σύντομη Περίληψη:

- Παράβαση κράτους μέλους. Κοινωνική ασφάλιση. Περιορισμός της ελεύθερης παροχής υπηρεσιών. Ιατρικά έξοδα μη νοσοκομειακής φύσεως που πραγματοποιήθηκαν εντός άλλου κράτους μέλους. Μη επιστροφή ή επιστροφή εξαρτώμενη από προηγούμενη έγκριση.

- Η Πορτογαλική Δημοκρατία, παραλείποντας να προβλέψει τη δυνατότητα, πλην της περιπτώσεως συνδρομής των προϋποθέσεων του κανονισμού (ΕΟΚ) 1408/71 του Συμβουλίου, της 14ης Ιουνίου 1971, περί εφαρμογής των συστημάτων κοινωνικής ασφαλίσεως στους μισθωτούς, στους μη μισθωτούς και στα μέλη των οικογενειών τους που διακινούνται εντός της Κοινότητας, όπως τροποποιήθηκε και ενημερώθηκε με τον κανονισμό (ΕΚ) 118/97 του Συμβουλίου, της 2ας Δεκεμβρίου 1996, όπως

τροποποιήθηκε προσφάτως με τον κανονισμό (ΕΚ) 1992/2006 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 18ης Δεκεμβρίου 2006, επιστροφής των δαπανών εξωνοσοκομειακής ιατρικής περιθάλψεως που πραγματοποιήθηκε σε άλλο κράτος μέλος η οποία δεν απαιτεί τη χρήση βαρέος και ακριβού εξοπλισμού, εξαντλητικώς απαριθμούμενου στην εθνική νομοθεσία, ή, στις περιπτώσεις που το νομοθετικό διάταγμα 177/92 αναγνωρίζει τη δυνατότητα επιστροφής των εν λόγω δαπανών, εξαρτώντας την επιστροφή τους από τη χορήγηση προηγούμενης εγκρίσεως, παρέβη τις υποχρεώσεις που υπέχει από το άρθρο 49 ΕΚ.

Διατάξεις:

ΣυνθΕΚ: 49,

Κανονισμοί: (ΕΟΚ) 1408/71, (ΕΚ) 118/97, (ΕΚ) 1992/2006,

Δημοσίευση: INLAW 2010

Εργατικό - Κοινωνική ασφάλιση

Δικαστήριο: Δικαστήριο Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων

Αριθμός απόφασης: C-225

Έτος: 2010

Σύντομη Περίληψη:

- Κοινωνική ασφάλιση. Δικαιούχοι συντάξεων οφειλομένων βάσει της νομοθεσίας πλειόνων κρατών μελών. Ανάπηρα τέκνα. Οικογενειακές παροχές για συντηρούμενα τέκνα. Δικαίωμα λήψεως των παροχών εντός του προηγούμενου κράτους μέλους απασχολήσεως. Υφιστάμενο δικαίωμα λήψεως των παροχών εντός του κράτους μέλους κατοικίας. Μη υποβολή αιτήσεως. Επιλογή της καταβολής παροχής λόγω αναπηρίας ασυμβίβαστης προς τις παροχές για συντηρούμενα τέκνα. Έννοια της “παροχής για συντηρούμενα τέκνα”. Διατήρηση των κεκτημένων δικαιωμάτων εντός του προηγούμενου κράτους μέλους απασχολήσεως.

- Τα άρθρα 77, παράγραφος 2, στοιχείο β', περίπτωση i, και 78, παράγραφος 2, στοιχείο β', περίπτωση i, του κανονισμού (ΕΟΚ) 1408/71 του Συμβουλίου, της 14ης Ιουνίου 1971, περί εφαρμογής των συστημάτων κοινωνικής ασφαλίσεως στους μισθωτούς και τις οικογένειές τους που διακινούνται εντός της Κοινότητας, όπως τροποποιήθηκε και αναπροσαρμόστηκε με τον κανονισμό (ΕΚ) 118/97 του Συμβουλίου, της 2ας Δεκεμβρίου 1996, όπως και αυτός τροποποιήθηκε με τον κανονισμό (ΕΚ) 1992/2006 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 18ης Δεκεμβρίου 2006, έχουν την έννοια ότι οι δικαιούχοι συντάξεως γήρατος και/ή αναπηρίας ή το ορφανό τέκνο αποθανόντος εργαζομένου, οι οποίοι δικαιούχοι είχαν υπαχθεί στη νομοθεσία πλειόνων κρατών μελών, τα συνταξιοδοτικά όμως δικαιώματα των οποίων, συμπεριλαμβανομένων και αυτών των ορφανών τέκνων, θεμελιώνονται αποκλειστικά στη νομοθεσία του προηγούμενου κράτους μέλους απασχολήσεως, νομιμοποιούνται να αξιώσουν από τις αρμόδιες αρχές του κράτους αυτού το σύνολο του ύψους των προβλεπόμενων από την εν λόγω νομοθεσία οικογενειακών επιδομάτων υπέρ των αναπήρων τέκνων, ακόμη και αν δεν έχουν ζητήσει εντός του κράτους μέλους κατοικίας τους να τύχουν των παρεμφερών επιδομάτων μεγαλύτερου ύψους τα οποία προβλέπει η νομοθεσία του οικείου κράτους, λόγω του γεγονότος ότι επέλεξαν τη χορήγηση άλλης παροχής για αναπήρους, ασυμβίβαστης προς αυτά αφής στιγμής το δικαίωμα λήψεως των οικογενειακών επιδομάτων στο προηγούμενο κράτος μέλος απασχολήσεως εκτήθη αποκλειστικά δυνάμει της νομοθεσίας του τελευταίου.

Διατάξεις:

Κανονισμοί: (ΕΟΚ) 1408/71, (ΕΚ) 118/97 ,

Δημοσίευση: INLAW 2011

Εργατικό - Κοινωνική ασφάλιση

Δικαστήριο: Δικαστήριο Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων

Αριθμός απόφασης: C-123

Έτος: 2010

Σύντομη Περίληψη:

- Κοινωνική πολιτική. Ίση μεταχείριση ανδρών και γυναικών σε θέματα κοινωνικής ασφάλισης. Εθνική ρύθμιση για την ετήσια αναπροσαρμογή των συντάξεων. Κατ' εξαίρεση αύξηση των συντάξεων για το έτος 2008. Μη εφαρμογή της αύξησης αυτής στις συντάξεις που υπολείπονται του βασικού ποσού του αντισταθμιστικού επιδόματος. Κατ' εξαίρεση αύξηση του ποσού αυτού για το έτος 2008. Μη χορήγηση του αντισταθμιστικού επιδόματος στους συνταξιούχους των οποίων τα εισοδήματα, κατόπιν συνυπολογισμού των εισοδημάτων του συζύγου που ζει στο ίδιο νοικοκυριό, υπερβαίνουν το βασικό αυτό ποσό. Πεδίο εφαρμογής της οδηγίας. Έμμεση διάκριση σε βάρος των γυναικών. Δικαιολογητικός λόγος. Δεν υφίσταται.

- Το άρθρο 3, παράγραφος 1, της οδηγίας 79/7/ΕΟΚ του Συμβουλίου, της 19ης Δεκεμβρίου 1978, περί της προοδευτικής εφαρμογής της αρχής της ίσης μεταχειρίσεως μεταξύ ανδρών και γυναικών σε θέματα κοινωνικής ασφαλίσεως, έχει την έννοια ότι ένα σύστημα ετήσιας αναπροσαρμογής των συντάξεων, όπως το επίμαχο στην υπόθεση της κύριας δίκης, εμπίπτει στο πεδίο εφαρμογής της οδηγίας αυτής και υπόκειται συνεπώς στην απαγόρευση των διακρίσεων, την οποία προβλέπει το άρθρο 4, παράγραφος 1, της εν λόγω οδηγίας.

- Το άρθρο 4, παράγραφος 1, της οδηγίας 79/7 έχει την έννοια ότι, με βάση τα στατιστικά στοιχεία που προσκομίστηκαν στο αιτούν δικαστήριο και με δεδομένο ότι δεν υπάρχουν αντίθετα στοιχεία, μπορεί βασίμως να γίνει δεκτό ότι αντιβαίνει στη διάταξη αυτή η ρύθμιση του εθνικού δικαίου που καταλήγει να αποκλείει από μια κατ' εξαίρεση αύξηση των συντάξεων ένα σημαντικά μεγαλύτερο ποσοστό συνταξιούχων γυναικών από ό,τι συνταξιούχων ανδρών.

- Το άρθρο 4, παράγραφος 1, της οδηγίας 79/7 έχει την έννοια ότι, αν το αιτούν δικαστήριο καταλήξει, κατόπιν της εξέτασης στην οποία πρέπει να προβεί ενόψει της απάντησης στο δεύτερο ερώτημα, στο συμπέρασμα ότι ενδέχεται ο αποκλεισμός των κατώτατων συντάξεων από την κατ' εξαίρεση αύξηση που προβλέπει το επίμαχο στην κύρια δίκη σύστημα αναπροσαρμογής να έχει περιαγάγει σε δυσμενέστερη θέση, στην πράξη, πολύ μεγαλύτερο ποσοστό συνταξιούχων γυναικών παρά συνταξιούχων ανδρών, για τη δυσμενέστερη αυτή μεταχείριση δεν μπορεί να προβληθεί ως δικαιολογητικός λόγος το γεγονός ότι για τις εργαζόμενες γυναίκες ισχύει χαμηλότερο όριο ηλικίας συνταξιοδότησης ή ότι οι γυναίκες αυτές λαμβάνουν τη σύνταξη επί μακρότερο χρονικό διάστημα ή ότι το βασικό ποσό του αντισταθμιστικού επιδόματος αυξήθηκε επίσης κατ' εξαίρεση για το ίδιο αυτό έτος 2008.

Διατάξεις:

Οδηγίες: 79/7/ΕΟΚ

Δημοσίευση: INLAW 2011

Εργατικό - Κοινωνική ασφάλιση

Δικαστήριο: Δικαστήριο Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων

Αριθμός απόφασης: C-123

Έτος: 2010

Σύντομη Περίληψη:

- Κοινωνική πολιτική. Ίση μεταχείριση ανδρών και γυναικών σε θέματα κοινωνικής ασφάλισης. Εθνική ρύθμιση για την ετήσια αναπροσαρμογή των συντάξεων. Κατ' εξαίρεση αύξηση των συντάξεων για το έτος 2008. Μη εφαρμογή της αύξησης αυτής

στις συντάξεις που υπολείπονται του βασικού ποσού του αντισταθμιστικού επιδόματος. Κατ' εξαίρεση αύξηση του ποσού αυτού για το έτος 2008. Μη χορήγηση του αντισταθμιστικού επιδόματος στους συνταξιούχους των οποίων τα εισοδήματα, κατόπιν συνυπολογισμού των εισοδημάτων του συζύγου που ζει στο ίδιο νοικοκυριό, υπερβαίνουν το βασικό αυτό ποσό. Πεδίο εφαρμογής της οδηγίας. Έμμεση διάκριση σε βάρος των γυναικών. Δικαιολογητικός λόγος. Δεν υφίσταται.

- Το άρθρο 3, παράγραφος 1, της οδηγίας 79/7/ΕΟΚ του Συμβουλίου, της 19ης Δεκεμβρίου 1978, περί της προοδευτικής εφαρμογής της αρχής της ίσης μεταχείρισης μεταξύ ανδρών και γυναικών σε θέματα κοινωνικής ασφάλισης, έχει την έννοια ότι ένα σύστημα ετήσιας αναπροσαρμογής των συντάξεων, όπως το επίμαχο στην υπόθεση της κύριας δίκης, εμπίπτει στο πεδίο εφαρμογής της οδηγίας αυτής και υπόκειται συνεπώς στην απαγόρευση των διακρίσεων, την οποία προβλέπει το άρθρο 4, παράγραφος 1, της εν λόγω οδηγίας.

- Το άρθρο 4, παράγραφος 1, της οδηγίας 79/7 έχει την έννοια ότι, με βάση τα στατιστικά στοιχεία που προσκομίστηκαν στο αιτούν δικαστήριο και με δεδομένο ότι δεν υπάρχουν αντίθετα στοιχεία, το αιτούν δικαστήριο θα μπορούσε βασίμως να δεχτεί ότι αντιβαίνει στη διάταξη αυτή η ρύθμιση του εθνικού δικαίου που καταλήγει να αποκλείει από μια κατ' εξαίρεση αύξηση των συντάξεων ένα σημαντικά μεγαλύτερο ποσοστό συνταξιούχων γυναικών από ό,τι συνταξιούχων ανδρών.

- Το άρθρο 4, παράγραφος 1, της οδηγίας 79/7 έχει την έννοια ότι, αν το αιτούν δικαστήριο καταλήξει, κατόπιν της εξέτασης στην οποία πρέπει να προβεί ενόψει της απάντησης στο δεύτερο ερώτημα, στο συμπέρασμα ότι ενδέχεται ο αποκλεισμός των κατώτατων συντάξεων από την κατ' εξαίρεση αύξηση που προβλέπει το επίμαχο στην κύρια δίκη σύστημα αναπροσαρμογής να έχει περιαγάγει σε δυσμενέστερη θέση, στην πράξη, πολύ μεγαλύτερο ποσοστό συνταξιούχων γυναικών παρά συνταξιούχων ανδρών, για τη δυσμενέστερη αυτή μεταχείριση δεν μπορεί να προβληθεί ως δικαιολογητικός λόγος το γεγονός ότι για τις εργαζόμενες γυναίκες ισχύει χαμηλότερο όριο ηλικίας συνταξιοδότησης ή ότι οι γυναίκες αυτές λαμβάνουν τη σύνταξη επί μακρότερο χρονικό διάστημα ή ότι το βασικό ποσό του αντισταθμιστικού επιδόματος αυξήθηκε επίσης κατ' εξαίρεση για το ίδιο αυτό έτος 2008.

Διατάξεις:

Οδηγίες: 79/7/ΕΟΚ,

Δημοσίευση: INLAW 2011

Εργατικό - Κοινωνική ασφάλιση

Δικαστήριο: Δικαστήριο Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων

Αριθμός απόφασης: C-225

Έτος: 2010

Σύντομη Περίληψη:

- Κοινωνική ασφάλιση. Δικαιούχοι συντάξεων οφειλομένων βάσει της νομοθεσίας πλειόνων κρατών μελών. Ανάπηρα τέκνα. Οικογενειακές παροχές για συντηρούμενα τέκνα. Δικαίωμα λήψεως των παροχών εντός του προηγούμενου κράτους μέλους απασχολήσεως. Υφιστάμενο δικαίωμα λήψεως των παροχών εντός του κράτους μέλους κατοικίας. Μη υποβολή αιτήσεως. Επιλογή της καταβολής παροχής λόγω αναπηρίας ασυμβίβαστης προς τις παροχές για συντηρούμενα τέκνα. Έννοια της “παροχής για συντηρούμενα τέκνα”. Διατήρηση των κεκτημένων δικαιωμάτων εντός του προηγούμενου κράτους μέλους απασχολήσεως.

- Τα άρθρα 77, παράγραφος 2, στοιχείο β', περίπτωση i, και 78, παράγραφος 2, στοιχείο β', περίπτωση i, του κανονισμού (ΕΟΚ) 1408/71 του Συμβουλίου, της 14ης Ιουνίου 1971, περί εφαρμογής των συστημάτων κοινωνικής ασφάλισης στους

μισθωτούς και τις οικογένειές τους που διακινούνται εντός της Κοινότητας, όπως τροποποιήθηκε και αναπροσαρμόστηκε με τον κανονισμό (ΕΚ) 118/97 του Συμβουλίου, της 2ας Δεκεμβρίου 1996, όπως και αυτός τροποποιήθηκε με τον κανονισμό (ΕΚ) 1992/2006 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 18ης Δεκεμβρίου 2006, έχουν την έννοια ότι οι δικαιούχοι συντάξεως γήρατος και/ή αναπηρίας ή το ορφανό τέκνο αποθανόντος εργαζομένου, οι οποίοι δικαιούχοι είχαν υπαχθεί στη νομοθεσία πλειόνων κρατών μελών, τα συνταξιοδοτικά όμως δικαιώματα των οποίων, συμπεριλαμβανομένων και αυτών των ορφανών τέκνων, θεμελιώνονται αποκλειστικά στη νομοθεσία του προηγούμενου κράτους μέλους απασχολήσεως, νομιμοποιούνται να αξιώσουν από τις αρμόδιες αρχές του κράτους αυτού το σύνολο του ύψους των προβλεπόμενων από την εν λόγω νομοθεσία οικογενειακών επιδομάτων υπέρ των αναπήρων τέκνων, ακόμη και αν δεν έχουν ζητήσει εντός του κράτους μέλους κατοικίας τους να τύχουν των παρεμφερών επιδομάτων μεγαλύτερου ύψους τα οποία προβλέπει η νομοθεσία του οικείου κράτους, λόγω του γεγονότος ότι επέλεξαν τη χορήγηση άλλης παροχής για αναπήρους, ασυμβίβαστης προς αυτά αφής στιγμής το δικαίωμα λήψεως των οικογενειακών επιδομάτων στο προηγούμενο κράτος μέλος απασχολήσεως εκτήθη αποκλειστικά δυνάμει της νομοθεσίας του τελευταίου.

- Η απάντηση επί του τρίτου ερωτήματος είναι ταυτόσημη με εκείνη επί των δύο πρώτων ερωτημάτων όταν, δυνάμει της νομοθεσίας του κράτους μέλους κατοικίας, οι ενδιαφερόμενοι δεν είναι σε θέση να επιλέξουν την καταβολή των οικογενειακών επιδομάτων εντός του κράτους αυτού.

Διατάξεις:

Κανονισμοί: (ΕΟΚ) 1408/71, (ΕΚ) 1992/2006,

Δημοσίευση: INLAW 2011

Καταναλωτές - Καταναλωτική πίστη

Δικαστήριο: Δικαστήριο Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων

Αριθμός απόφασης: C-243

Έτος: 2008

Σύντομη Περίληψη:

- Οδηγία 93/13/ΕΟΚ. Καταχρηστικές ρήτρες απαντώσες σε συμβάσεις συναπτόμενες με τους καταναλωτές. Έννομα αποτελέσματα καταχρηστικής ρήτρας. Εξουσία και υποχρέωση του εθνικού δικαστή να εξετάσει αυτεπαγγέλτως τον καταχρηστικό χαρακτήρα ρήτρας περί απονομής δικαιοδοσίας. Κριτήρια εκτιμήσεως.

- Το άρθρο 6, παράγραφος 1, της οδηγίας 93/13/ΕΟΚ του Συμβουλίου, της 5ης Απριλίου 1993, σχετικά με τις καταχρηστικές ρήτρες των συμβάσεων που συνάπτονται με καταναλωτές, έχει την έννοια ότι καταχρηστική ρήτρα συμβάσεως δεν δεσμεύει τον καταναλωτή και δεν απαιτείται συναφώς ο τελευταίος να έχει αμφισβητήσει προηγουμένως επιτυχώς παρόμοια ρήτρα.

- Ο εθνικός δικαστής οφείλει να εξετάζει αυτεπαγγέλτως τον καταχρηστικό χαρακτήρα συμβατικής ρήτρας εφόσον διαθέτει συναφώς τα αναγκαία νομικά και πραγματικά στοιχεία. Οσάκις κρίνει ότι παρόμοια ρήτρα είναι καταχρηστική, δεν την εφαρμόζει, εκτός και αν αντιτίθεται σε αυτό ο καταναλωτής. Η ανωτέρω υποχρέωση βαρύνει τον εθνικό δικαστή και κατά τον έλεγχο της κατά τόπον αρμοδιότητάς του.

- Εναπόκειται στον εθνικό δικαστή να προσδιορίσει αν συμβατική ρήτρα, όπως η αποτελούσα αντικείμενο της διαφοράς της κύριας δίκης, πληροί τα απαιτούμενα κριτήρια προκειμένου να χαρακτηριστεί ως καταχρηστική κατά την έννοια του άρθρου 3, παράγραφος 1, της οδηγίας 93/13. Πράττοντάς το, το εθνικό δικαστήριο πρέπει να λαμβάνει υπόψη το γεγονός ότι ρήτρα απαντώσα σε σύμβαση συναπτόμενη μεταξύ καταναλωτή και επαγγελματία, η οποία ενσωματώθηκε χωρίς να αποτελέσει

αντικείμενο ατομικής διαπραγματεύσεως και η οποία παρέχει αποκλειστική αρμοδιότητα στο δικαστήριο στην περιφέρεια του οποίου βρίσκεται η έδρα του επαγγελματία, μπορεί να εκληφθεί ως καταχρηστική.

Διατάξεις:

Οδηγίες: 93/13/ΕΟΚ,

Δημοσίευση: INLAW 2009 * Αρμ 2009, σελίδα 1252, σχολιασμός Απόστολος Ανθίμος * Επιχείρηση 2009, σελίδα 849, σχόλιο: Από τη σύνταξη * ΔΕΕ 2010, σελίδα 1294, σχολιασμός Ιάκωβος Βενιέρης

Μεταφορές - Αεροπορική μεταφορά

Δικαστήριο: Δικαστήριο Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων

Αριθμός απόφασης: C-83

Έτος: 2010

Σύντομη Περίληψη:

- Αίτηση εκδόσεως προδικαστικής αποφάσεως. Αεροπορικές μεταφορές. Αποζημίωση των επιβατών σε περίπτωση ματαιώσεως πτήσεως. Έννοια της “ματαιώσεως”. Έννοια της “περαιτέρω αποζημιώσεως”. Αποζημίωση δυνάμει του εθνικού δικαίου.

- Η έννοια της «ματαιώσεως», όπως καθορίζεται στο άρθρο 2, στοιχείο ιβ΄, του κανονισμού 261/2004, του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 11ης Φεβρουαρίου 2004, για τη θέσπιση κοινών κανόνων αποζημίωσης των επιβατών αεροπορικών μεταφορών και παροχής βοήθειας σε αυτούς σε περίπτωση άρνησης επιβίβασης και ματαίωσης ή μεγάλης καθυστέρησης της πτήσης και για την κατάργηση του κανονισμού (ΕΟΚ) 295/91, πρέπει να ερμηνευθεί υπό την έννοια ότι, σε κατάσταση όπως αυτή της κύριας δίκης, δεν αφορά αποκλειστικώς την περίπτωση μη απογειώσεως του οικείου αεροσκάφους, αλλά καλύπτει και την περίπτωση κατά την οποία το αεροσκάφος αυτό απογειώθηκε, αλλά, για οποιονδήποτε λόγο, αναγκάστηκε στη συνέχεια να επιστρέψει στον αερολιμένα προελεύσεως και οι επιβάτες του εν λόγω αεροσκάφους μεταφέρθηκαν σε άλλες πτήσεις.

- Η «περαιτέρω αποζημίωση», για την οποία γίνεται λόγος στο άρθρο 12 του κανονισμού 261/2004, έχει την έννοια ότι παρέχει στον εθνικό δικαστή τη δυνατότητα να επιδικάζει αποζημίωση, υπό τις προϋποθέσεις της Συμβάσεως του Μόντρεαλ για την ενοποίηση ορισμένων κανόνων για τις διεθνείς εναέριας μεταφορές ή του εθνικού δικαίου, για τη ζημία, περιλαμβανομένης της ικανοποίησης της ηθικής βλάβης, η οποία προκύπτει από τη μη εκτέλεση της συμβάσεως της εναέριας μεταφοράς. Αντιθέτως, η εν λόγω έννοια της «περαιτέρω αποζημιώσεως» δεν μπορεί να αποτελέσει νομική βάση για τον εθνικό δικαστή προκειμένου να υποχρεώσει τον αερομεταφορέα να επιστρέψει στους επιβάτες, των οποίων η πτήση καθυστέρησε ή ματαιώθηκε, τα έξοδα στα οποία υποβλήθηκαν διότι ο αερομεταφορέας αυτός δεν συμμορφώθηκε με τις υποχρεώσεις του βοήθειας και φροντίδας των άρθρων 8 και 9 του κανονισμού αυτού.

Διατάξεις:

Κανονισμοί: (ΕΟΚ) 295/91, (ΕΚ) 261/2004,

Δημοσίευση: INLAW 2011

Μεταφορές - Αεροπορική μεταφορά

Δικαστήριο: Δικαστήριο Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων

Αριθμός απόφασης: C-83

Έτος: 2010

Σύντομη Περίληψη:

- Αίτηση εκδόσεως προδικαστικής αποφάσεως. Αεροπορικές μεταφορές. Αποζημίωση των επιβατών σε περίπτωση ματαιώσεως πτήσεως. Έννοια της “ματαιώσεως”. Έννοια της “περαιτέρω αποζημίωσης”. Αποζημίωση δυνάμει του εθνικού δικαίου».

- Η έννοια της «ματαιώσεως», όπως καθορίζεται στο άρθρο 2, στοιχείο ιβ΄, του κανονισμού 261/2004, του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 11ης Φεβρουαρίου 2004, για τη θέσπιση κοινών κανόνων αποζημίωσης των επιβατών αεροπορικών μεταφορών και παροχής βοήθειας σε αυτούς σε περίπτωση άρνησης επιβίβασης και ματαίωσης ή μεγάλης καθυστέρησης της πτήσης και για την κατάργηση του κανονισμού (ΕΟΚ) 295/91, πρέπει να ερμηνευθεί υπό την έννοια ότι, σε κατάσταση όπως αυτή της κύριας δίκης, δεν αφορά αποκλειστικώς την περίπτωση μη απογειώσεως του οικείου αεροσκάφους, αλλά καλύπτει και την περίπτωση κατά την οποία το αεροσκάφος αυτό απογειώθηκε, αλλά, για οποιονδήποτε λόγο, αναγκάστηκε στη συνέχεια να επιστρέψει στον αερολιμένα προελεύσεως και οι επιβάτες του εν λόγω αεροσκάφους μεταφέρθηκαν σε άλλες πτήσεις.

- Η «περαιτέρω αποζημίωση», για την οποία γίνεται λόγος στο άρθρο 12 του κανονισμού 261/2004, έχει την έννοια ότι παρέχει στον εθνικό δικαστή τη δυνατότητα να επιδικάζει αποζημίωση, υπό τις προϋποθέσεις της Συμβάσεως του Μόντρεαλ για την ενοποίηση ορισμένων κανόνων για τις διεθνείς εναέριας μεταφορές ή του εθνικού δικαίου, για τη ζημία, περιλαμβανομένης της ικανοποίησης της ηθικής βλάβης, η οποία προκύπτει από τη μη εκτέλεση της συμβάσεως της εναέριας μεταφοράς. Αντιθέτως, η εν λόγω έννοια της «περαιτέρω αποζημίωσης» δεν μπορεί να αποτελέσει νομική βάση για τον εθνικό δικαστή προκειμένου να υποχρεώσει τον αερομεταφορέα να επιστρέψει στους επιβάτες, των οποίων η πτήση καθυστέρησε ή ματαιώθηκε, τα έξοδα στα οποία υποβλήθηκαν διότι ο αερομεταφορέας αυτός δεν συμμορφώθηκε με τις υποχρεώσεις του βοήθειας και φροντίδας των άρθρων 8 και 9 του κανονισμού αυτού.

Διατάξεις:

Κανονισμοί: (ΕΟΚ) 295/91, (ΕΚ) 261/2004,

Δημοσίευση: INLAW 2011

Περιβάλλον - Γενικά

Δικαστήριο: Δικαστήριο Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων

Αριθμός απόφασης: C-128

Έτος: 2009

Σύντομη Περίληψη:

- Εκτίμηση των περιβαλλοντικών επιπτώσεων σχεδίων. Πεδίο εφαρμογής. Έννοια της “ειδικής εθνικής νομοθετικής πράξεως”. Σύμβαση του Aarhus. Πρόσβαση στη δικαιοσύνη για περιβαλλοντικά θέματα. Έκταση του δικαιώματος προσφυγής κατά νομοθετικής πράξεως.

- Το άρθρο 1, παράγραφος 5, της οδηγίας 85/337/ΕΟΚ του Συμβουλίου, της 27ης Ιουνίου 1985, για την εκτίμηση των επιπτώσεων ορισμένων σχεδίων δημοσίων και ιδιωτικών έργων στο περιβάλλον, όπως τροποποιήθηκε με την οδηγία 2003/35/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 26ης Μαΐου 2003, έχει την έννοια ότι από το πεδίο εφαρμογής της εν λόγω οδηγίας εξαιρούνται μόνον τα σχέδια που εγκρίνονται καταλεπτώς με ειδική νομοθετική πράξη, κατά τρόπο ώστε οι στόχοι που επιδιώκονται με την οδηγία να επιτυγχάνονται μέσω της νομοθετικής διαδικασίας. Στο εθνικό δικαστήριο απόκειται να εξακριβώσει ότι τηρήθηκαν οι δύο αυτές προϋποθέσεις αφού λάβει υπόψη τόσο το περιεχόμενο της εκδοθείσας νομοθετικής πράξεως όσο και το σύνολο της νομοθετικής διαδικασίας που οδήγησε στην έκδοσή της καθώς και, μεταξύ άλλων, τις προπαρασκευαστικές πράξεις και τις

κοινοβουλευτικές συζητήσεις. Συναφώς, νομοθετική πράξη η οποία «επικυρώνει» αμιγώς και μόνον προϋφιστάμενη διοικητική πράξη και η οποία περιορίζεται στην αναφορά επιτακτικών λόγων γενικού συμφέροντος χωρίς να έχει προηγηθεί κίνηση νομοθετικής διαδικασίας επί της ουσίας μέσω της οποίας διασφαλίζεται η τήρηση των εν λόγω προϋποθέσεων δεν μπορεί να λογίζεται ειδική νομοθετική πράξη κατά την έννοια της διάταξης αυτής και, ως εκ τούτου, δεν αρκεί για να εξαιρεθεί ένα σχέδιο από το πεδίο εφαρμογής της οδηγίας 85/337, όπως τροποποιήθηκε με την οδηγία 2003/35.

- Το άρθρο 9, παράγραφος 2, της σύμβασης για την πρόσβαση σε πληροφορίες, τη συμμετοχή του κοινού στη λήψη αποφάσεων και την πρόσβαση στη δικαιοσύνη σε θέματα περιβάλλοντος, που συνήφθη στις 25 Ιουνίου 1998 και εγκρίθηκε εξ ονόματος της Ευρωπαϊκής Κοινότητας με την απόφαση 2005/370/EK του Συμβουλίου, της 17ης Φεβρουαρίου 2005, καθώς και το άρθρο 10α της οδηγίας 85/337, όπως τροποποιήθηκε με την οδηγία 2003/35, έχουν την έννοια ότι:

* όταν ένα σχέδιο που εμπίπτει στο πεδίο εφαρμογής των διατάξεων αυτών εγκρίνεται με νομοθετική πράξη, το ζήτημα αν η εν λόγω νομοθετική πράξη ανταποκρίνεται στις απαιτήσεις που προβλέπει το άρθρο 1, παράγραφος 5, της οδηγίας αυτής πρέπει να μπορεί να υπόκειται σε έλεγχο, υπό το πρίσμα των εθνικών δικονομικών κανόνων, ασκούμενο από δικαστήριο ή άλλο ανεξάρτητο και αμερόληπτο όργανο που έχει συσταθεί με νόμο·

* αν υποτεθεί ότι δεν προβλέπεται καμία προσφυγή κατά τέτοιας πράξεως, η οποία να εξασφαλίζει τα χαρακτηριστικά και την έκταση του ελέγχου που υπομνήσθηκαν ανωτέρω, απόκειται σε κάθε εθνικό δικαστήριο που επιλαμβάνεται υποθέσεως στο πλαίσιο της αρμοδιότητάς του να ασκεί τον έλεγχο που περιγράφεται στην προηγούμενη περίπτωση και να αντλεί, ενδεχομένως, τις έννομες συνέπειες αφήνοντας ανεφάρμοστη την επίμαχη νομοθετική πράξη.

Διατάξεις:

Οδηγίες: 85/337/ΕΟΚ, 2003/35/ΕΚ, 2005/370/ΕΚ,

Δημοσίευση: INLAW 2011

Περιβάλλον - Εκτίμηση των επιπτώσεων ορισμένων σχεδίων στο περιβάλλον

Δικαστήριο: Δικαστήριο Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων

Αριθμός απόφασης: C-128

Έτος: 2009

Σύντομη Περίληψη:

- Εκτίμηση των περιβαλλοντικών επιπτώσεων σχεδίων. Πεδίο εφαρμογής. Έννοια της “ειδικής εθνικής νομοθετικής πράξεως”. Σύμβαση του Aarhus. Πρόσβαση στη δικαιοσύνη για περιβαλλοντικά θέματα. Έκταση του δικαιώματος προσφυγής κατά νομοθετικής πράξεως.

- Το άρθρο 1, παράγραφος 5, της οδηγίας 85/337/ΕΟΚ του Συμβουλίου, της 27ης Ιουνίου 1985, για την εκτίμηση των επιπτώσεων ορισμένων σχεδίων δημοσίων και ιδιωτικών έργων στο περιβάλλον, όπως τροποποιήθηκε με την οδηγία 2003/35/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 26ης Μαΐου 2003, έχει την έννοια ότι από το πεδίο εφαρμογής της εν λόγω οδηγίας εξαιρούνται μόνον τα σχέδια που εγκρίνονται καταλεπτώς με ειδική νομοθετική πράξη, κατά τρόπο ώστε οι στόχοι που επιδιώκονται με την οδηγία να επιτυγχάνονται μέσω της νομοθετικής διαδικασίας. Στο εθνικό δικαστήριο απόκειται να εξακριβώσει ότι τηρήθηκαν οι δύο αυτές προϋποθέσεις αφού λάβει υπόψη τόσο το περιεχόμενο της εκδοθείσας νομοθετικής πράξεως όσο και το σύνολο της νομοθετικής διαδικασίας που οδήγησε στην έκδοσή της καθώς και, μεταξύ άλλων, τις προπαρασκευαστικές πράξεις και τις κοινοβουλευτικές συζητήσεις. Συναφώς, νομοθετική πράξη η οποία «επικυρώνει»

αμιγώς και μόνον προϋφιστάμενη διοικητική πράξη και η οποία περιορίζεται στην αναφορά επιτακτικών λόγων γενικού συμφέροντος χωρίς να έχει προηγηθεί κίνηση νομοθετικής διαδικασίας επί της ουσίας μέσω της οποίας διασφαλίζεται η τήρηση των εν λόγω προϋποθέσεων δεν μπορεί να λογίζεται ειδική νομοθετική πράξη κατά την έννοια της διάταξης αυτής και, ως εκ τούτου, δεν αρκεί για να εξαιρεθεί ένα σχέδιο από το πεδίο εφαρμογής της οδηγίας 85/337, όπως τροποποιήθηκε με την οδηγία 2003/35.

- Το άρθρο 9, παράγραφος 2, της σύμβασης για την πρόσβαση σε πληροφορίες, τη συμμετοχή του κοινού στη λήψη αποφάσεων και την πρόσβαση στη δικαιοσύνη σε θέματα περιβάλλοντος, που συνήφθη στις 25 Ιουνίου 1998 και εγκρίθηκε εξ ονόματος της Ευρωπαϊκής Κοινότητας με την απόφαση 2005/370/EK του Συμβουλίου, της 17ης Φεβρουαρίου 2005, καθώς και το άρθρο 10α της οδηγίας 85/337, όπως τροποποιήθηκε με την οδηγία 2003/35, έχουν την έννοια ότι:

* όταν ένα σχέδιο που εμπίπτει στο πεδίο εφαρμογής των διατάξεων αυτών εγκρίνεται με νομοθετική πράξη, το ζήτημα αν η εν λόγω νομοθετική πράξη ανταποκρίνεται στις απαιτήσεις που προβλέπει το άρθρο 1, παράγραφος 5, της οδηγίας αυτής πρέπει να μπορεί να υπόκειται σε έλεγχο, υπό το πρίσμα των εθνικών δικονομικών κανόνων, ασκούμενο από δικαστήριο ή άλλο ανεξάρτητο και αμερόληπτο όργανο που έχει συσταθεί με νόμο•

* αν υποτεθεί ότι δεν προβλέπεται καμία προσφυγή κατά τέτοιας πράξεως, η οποία να εξασφαλίζει τα χαρακτηριστικά και την έκταση του έλεγχου που υπομνήσθηκαν ανωτέρω, απόκειται σε κάθε εθνικό δικαστήριο που επιλαμβάνεται υποθέσεως στο πλαίσιο της αρμοδιότητάς του να ασκεί τον έλεγχο που περιγράφεται στην προηγούμενη περίπτωση και να αντλεί, ενδεχομένως, τις έννομες συνέπειες αφήνοντας ανεφάρμοστη την επίμαχη νομοθετική πράξη.

Διατάξεις:

Οδηγίες: 85/337/ΕΟΚ, 2003/35/ΕΚ,

Δημοσίευση: INLAW 2011

Περιβάλλον - Εκτίμηση των επιπτώσεων ορισμένων σχεδίων στο περιβάλλον

Δικαστήριο: Δικαστήριο Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων

Αριθμός απόφασης: C-474

Έτος: 2010

Σύντομη Περίληψη:

- Αίτηση εκδόσεως προδικαστικής αποφάσεως. Καθορισμός, για τις ανάγκες διαβουλεύσεως, της αρχής η οποία ενδεχομένως ενδιαφέρεται για τις περιβαλλοντικές επιπτώσεις της εφαρμογής σχεδίων και προγραμμάτων. Δυνατότητα εκπονήσεως σχεδίων και προγραμμάτων από την αρμόδια για διαβουλεύσεις αρχή. Υποχρέωση καθορισμού αυτοτελούς αρχής. Λεπτομέρειες για την ενημέρωση και τις διαβουλεύσεις με τις αρχές και το κοινό.

- Υπό περιστάσεις όπως αυτές των υποθέσεων της κύριας δίκης, το άρθρο 6, παράγραφος 3, της οδηγίας 2001/42/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 27ης Ιουνίου 2001, σχετικά με την εκτίμηση των περιβαλλοντικών επιπτώσεων ορισμένων σχεδίων και προγραμμάτων, δεν επιβάλλει τη σύσταση ή τον καθορισμό νέας αρχής για τη διενέργεια διαβουλεύσεων, κατά την έννοια της εν λόγω διατάξεως, εφόσον διακρίνονται λειτουργικώς οι υπηρεσίες της αρχής η οποία είναι επιφορτισμένη με τη διενέργεια διαβουλεύσεων σε περιβαλλοντικά θέματα και η οποία έχει ορισθεί προς τούτο, κατά τρόπο συνεπαγόμενο την πραγματική αυτοτέλεια μιας εσωτερικής διοικητικής υπηρεσίας της, με την έννοια, ιδίως, ότι η υπηρεσία αυτή διαθέτει δικά της διοικητικά μέσα και δικό της προσωπικό και είναι, συνεπώς, σε θέση να εκπληρώσει τα καθήκοντα που ανατίθενται στις αρμόδιες για

διαβουλεύσεις αρχές, βάσει του εν λόγω άρθρου 6, παράγραφος 3, και, ειδικότερα, να εκφράζει αντικειμενικώς τη γνώμη της επί σχεδίου ή προγράμματος που εκπονεί η αρχή στην οποία οργανικώς ανήκει.

- Το άρθρο 6, παράγραφος 2, της οδηγίας 2001/42 έχει την έννοια ότι δεν επιβάλλει τον ακριβή καθορισμό, στην εθνική ρύθμιση η οποία μεταφέρει την οδηγία αυτή στην εσωτερική έννομη τάξη, των προθεσμιών εντός των οποίων πρέπει να μπορούν να εκφράσουν τη γνώμη τους, επί ορισμένου προκαταρκτικού σχεδίου ή προγράμματος και της περιβαλλοντικής μελέτης που το αφορά, οι ορισθείσες αρχές και το κοινό που θίγεται ή ενδέχεται να θιγεί από αυτό, κατά την έννοια των παραγράφων 3 και 4 του ανωτέρω άρθρου, και, κατά συνέπεια, η εν λόγω παράγραφος 2 δεν αποκλείει τον ανά περίπτωση καθορισμό των εν λόγω προθεσμιών από την αρχή που εκπονεί το σχέδιο ή πρόγραμμα. Εντούτοις, στην τελευταία αυτή περίπτωση, η εν λόγω παράγραφος 2 επιβάλλει ότι, για τις ανάγκες της διαβουλεύσεως των εν λόγω αρχών με το εν λόγω κοινό επί ορισμένου προγράμματος ή σχεδίου, η όντως ορισθείσα προθεσμία πρέπει να είναι εύλογη και να παρέχει, συνεπώς, στα ανωτέρω πρόσωπα μια πραγματική ευκαιρία να εκφράσουν εγκαίρως τη γνώμη τους επί του συγκεκριμένου σχεδίου ή προγράμματος και επί της περιβαλλοντικής μελέτης του.

Διατάξεις:

Οδηγίες: 2001/42/EK,

Δημοσίευση: INLAW 2011

Περιβάλλον - Εκτίμηση των επιπτώσεων ορισμένων σχεδίων στο περιβάλλον

Δικαστήριο: Δικαστήριο Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων

Αριθμός απόφασης: C-474

Έτος: 2010

Σύντομη Περίληψη:

- Αίτηση εκδόσεως προδικαστικής αποφάσεως. Καθορισμός, για τις ανάγκες διαβουλεύσεως, της αρχής η οποία ενδεχομένως ενδιαφέρεται για τις περιβαλλοντικές επιπτώσεις της εφαρμογής σχεδίων και προγραμμάτων. Δυνατότητα εκπονήσεως σχεδίων και προγραμμάτων από την αρμόδια για διαβουλεύσεις αρχή. Υποχρέωση καθορισμού αυτοτελούς αρχής. Λεπτομέρειες για την ενημέρωση και τις διαβουλεύσεις με τις αρχές και το κοινό.

- Υπό περιστάσεις όπως αυτές των υποθέσεων της κύριας δίκης, το άρθρο 6, παράγραφος 3, της οδηγίας 2001/42/EK του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 27ης Ιουνίου 2001, σχετικά με την εκτίμηση των περιβαλλοντικών επιπτώσεων ορισμένων σχεδίων και προγραμμάτων, δεν επιβάλλει τη σύσταση ή τον καθορισμό νέας αρχής για τη διενέργεια διαβουλεύσεων, κατά την έννοια της εν λόγω διατάξεως, εφόσον διακρίνονται λειτουργικώς οι υπηρεσίες της αρχής η οποία είναι επιφορτισμένη με τη διενέργεια διαβουλεύσεων σε περιβαλλοντικά θέματα και η οποία έχει ορισθεί προς τούτο, κατά τρόπο συνεπαγόμενο την πραγματική αυτοτέλεια μιας εσωτερικής διοικητικής υπηρεσίας της, με την έννοια, ιδίως, ότι η υπηρεσία αυτή διαθέτει δικά της διοικητικά μέσα και δικό της προσωπικό και είναι, συνεπώς, σε θέση να εκπληρώσει τα καθήκοντα που ανατίθενται στις αρμόδιες για διαβουλεύσεις αρχές, βάσει του εν λόγω άρθρου 6, παράγραφος 3, και, ειδικότερα, να εκφράζει αντικειμενικώς τη γνώμη της επί σχεδίου ή προγράμματος που εκπονεί η αρχή στην οποία οργανικώς ανήκει.

- Το άρθρο 6, παράγραφος 2, της οδηγίας 2001/42 έχει την έννοια ότι δεν επιβάλλει τον ακριβή καθορισμό, στην εθνική ρύθμιση η οποία μεταφέρει την οδηγία αυτή στην εσωτερική έννομη τάξη, των προθεσμιών εντός των οποίων πρέπει να μπορούν να εκφράσουν τη γνώμη τους, επί ορισμένου προκαταρκτικού σχεδίου ή προγράμματος και της περιβαλλοντικής μελέτης που το αφορά, οι ορισθείσες αρχές και το κοινό που

θίγεται ή ενδέχεται να θιγεί από αυτό, κατά την έννοια των παραγράφων 3 και 4 του ανωτέρω άρθρου, και, κατά συνέπεια, η εν λόγω παράγραφος 2 δεν αποκλείει τον ανά περίπτωση καθορισμό των εν λόγω προθεσμιών από την αρχή που εκπονεί το σχέδιο ή πρόγραμμα. Εντούτοις, στην τελευταία αυτή περίπτωση, η εν λόγω παράγραφος 2 επιβάλλει ότι, για τις ανάγκες της διαβουλευσεως των εν λόγω αρχών με το εν λόγω κοινό επί ορισμένου προγράμματος ή σχεδίου, η όντως ορισθείσα προθεσμία πρέπει να είναι εύλογη και να παρέχει, συνεπώς, στα ανωτέρω πρόσωπα μια πραγματική ευκαιρία να εκφράσουν εγκαίρως τη γνώμη τους επί του συγκεκριμένου σχεδίου ή προγράμματος και επί της περιβαλλοντικής μελέτης του.

Διατάξεις:

Οδηγίες: 2001/42/EK,

Δημοσίευση: INLAW 2011

Πνευματική ιδιοκτησία - Γενικά

Δικαστήριο: Δικαστήριο Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων

Αριθμός απόφασης: C-403

Έτος: 2008

Σύντομη Περίληψη:

- Δορυφορική ραδιοτηλεοπτική μετάδοση. Μετάδοση ποδοσφαιρικών αγώνων. Λήψη του ραδιοτηλεοπτικού προγράμματος μέσω καρτών δορυφορικού αποκωδικοποιητή. Κάρτες δορυφορικού αποκωδικοποιητή οι οποίες έχουν διατεθεί νομίμως στην αγορά ενός κράτους μέλους και χρησιμοποιούνται σε άλλο κράτος μέλος. Απαγόρευση εμπορίας και χρήσεως σε κράτος μέλος. Προβολή εκπομπών χωρίς να γίνονται σεβαστά παραχωρηθέντα αποκλειστικά δικαιώματα. Δικαίωμα του δημιουργού. Δικαίωμα τηλεοπτικής μεταδόσεως. Αποκλειστικές άδειες εκμεταλλεύσεως για ραδιοτηλεοπτική μετάδοση εντός ενός και μόνον κράτους μέλους. Ελεύθερη παροχή υπηρεσιών. Ανταγωνισμός. Εξ αντικειμένου περιορισμός του ανταγωνισμού. Προστασία των υπηρεσιών που βασίζονται στην πρόσβαση υπό όρους. Παράνομη συσκευή. Αναπαραγωγή έργων στη μνήμη δορυφορικού αποκωδικοποιητή και επί τηλεοπτικής οθόνης. Εξαίρεση από το δικαίωμα αναπαραγωγής. Παρουσίαση έργων στο κοινό σε καφέ-εστιατόρια.

Διατάξεις:

Οδηγίες: 93/83/ΕΟΚ, 98/84/ΕΚ, 2001/29/ΕΚ,

Δημοσίευση: INLAW 2011

Πνευματική ιδιοκτησία - Συγγενικά δικαιώματα

Δικαστήριο: Δικαστήριο Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων

Αριθμός απόφασης: C-431

Έτος: 2009

Σύντομη Περίληψη:

- Δικαίωμα του δημιουργού. Δορυφορική ραδιοτηλεοπτική μετάδοση. Παρουσίαση στο κοινό μέσω δορυφόρου. Πάροχος δορυφορικού πακέτου. Ενιαίος χαρακτήρας της παρουσιάσεως στο κοινό μέσω δορυφόρου. Δυνατότητα προσδιορισμού του προσώπου που είναι υπεύθυνο για την παρουσίαση αυτή. Συγκατάθεση των δικαιούχων του δικαιώματος του δημιουργού για την ως άνω παρουσίαση.

- Το άρθρο 2 της οδηγίας 93/83/ΕΟΚ του Συμβουλίου, της 27ης Σεπτεμβρίου 1993, περί συντονισμού ορισμένων κανόνων όσον αφορά το δικαίωμα του δημιουργού και τα συγγενικά δικαιώματα που εφαρμόζονται στις δορυφορικές ραδιοτηλεοπτικές μεταδόσεις και την καλωδιακή αναμετάδοση, έχει την έννοια ότι ο πάροχος δορυφορικού πακέτου οφείλει να λάβει τη συγκατάθεση των δικαιούχων των σχετικών δικαιωμάτων για την παρέμβασή του σε άμεση και έμμεση μετάδοση

τηλεοπτικών προγραμμάτων, όπως οι επίμαχες στις υποθέσεις των κύριων δικών, εκτός αν οι δικαιούχοι έχουν συμφωνήσει με τον οικείο ραδιοτηλεοπτικό οργανισμό ότι τα προστατευόμενα έργα θα παρουσιάζονται στο κοινό και μέσω του παρόχου αυτού, υπό την προϋπόθεση, στην τελευταία περίπτωση, ότι η παρέμβαση του εν λόγω παρόχου δεν καθιστά τα ως άνω έργα προσβάσιμα σε ένα νέο κοινό.

Διατάξεις:

Οδηγίες: 93/83/ΕΟΚ, 2001/29/ΕΚ,

Δημοσίευση: INLAW 2011

Προϊόντα - Γενικά

Δικαστήριο: Δικαστήριο Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων

Αριθμός απόφασης: C-402

Έτος: 2010

Σύντομη Περίληψη:

- Γεωργία. Επιστροφές λόγω εξαγωγής. Προκαταβολή της επιστροφής. Εμπορεύματα υπό καθεστώς τελωνειακής αποταμίευσης. Έλλειψη λογιστικής αποθήκης. Απόδειξη της εξαγωγής των εμπορευμάτων. Παρακράτηση ολόκληρου ή μέρους του ποσού της σχετικής με την εν λόγω εξαγωγή επιστροφής. Υποχρέωση αποδόσεως του αχρεωστήτως καταβληθέντος. Προσαύξηση του προς απόδοση ποσού».

- Οι διατάξεις του δικαίου της Ένωσης σχετικά με την προχρηματοδότηση των επιστροφών λόγω εξαγωγής πρέπει να ερμηνευθούν υπό την έννοια ότι η τήρηση, σύμφωνα με την τελωνειακή νομοθεσία της Ένωσης, λογιστικής αποθήκης για τα προϊόντα που έχουν υπαχθεί σε καθεστώς τελωνειακής αποταμίευσης συνιστά προϋπόθεση της προκαταβολής της σχετικής με τα οικεία προϊόντα επιστροφής λόγω εξαγωγής. Πάντως, τυχόν αμφιβολίες σχετικές είτε με την ακρίβεια ορισμένων καταχωρίσεων είτε με αποκλίσεις ή ήσσονος σημασίας παραλείψεις στα στοιχεία της λογιστικής αποθήκης μπορούν να αρθούν με τη βοήθεια άλλων συμπληρωματικών εγγράφων, εφόσον τα έγγραφα αυτά κρίνονται ικανοποιητικά από τις αρμόδιες εθνικές αρχές

- Οι διατάξεις του δικαίου της Ένωσης σχετικά με την προχρηματοδότηση των επιστροφών λόγω εξαγωγής πρέπει να ερμηνευθούν υπό την έννοια ότι:

* εφόσον και κατά το μέτρο που δεν έχει εκπληρωθεί η υποχρέωση τήρησης, σύμφωνα με την τελωνειακή νομοθεσία της Ένωσης, λογιστικής αποθήκης για προϊόντα που έχουν τεθεί υπό τελωνειακό έλεγχο, το γεγονός ότι αποδεικνύεται ότι εξήχθησαν προϊόντα ίδια σε ποσότητα και σε είδος με εκείνα στα οποία αναφέρεται η δήλωση πληρωμής δεν αρκεί για να θεωρηθεί μη αποδοτέο από τον εξαγωγέα το ποσό της σχετικής με τα οικεία εμπορεύματα επιστροφής λόγω εξαγωγής·

* σε περίπτωση που ο εξαγωγέας οφείλει να αποδώσει, λόγω παραβάσεως της υποχρέωσης τήρησης λογιστικής αποθήκης για προϊόντα υπαχθέντα σε καθεστώς τελωνειακής αποταμίευσης, ολόκληρο ή μέρος του ποσού που εισέπραξε ως προκαταβολή επιστροφής λόγω εξαγωγής, το προς απόδοση αχρεωστήτως καταβληθέν ποσό πρέπει να προσαυξηθεί κατά 20 %, όπως προβλέπει το άρθρο 33, παράγραφος 1, δεύτερο εδάφιο, του κανονισμού (ΕΟΚ) 3665/87 της Επιτροπής, της 27ης Νοεμβρίου 1987, για κοινές λεπτομέρειες εφαρμογής του καθεστώτος των επιστροφών κατά την εξαγωγή για τα γεωργικά προϊόντα, όπως τροποποιήθηκε ιδίως με τον κανονισμό (ΕΟΚ) 1708/93 της Επιτροπής, της 30ής Ιουνίου 1993.

Διατάξεις:

Κανονισμοί: (ΕΟΚ) 3665/87, (ΕΟΚ) 565/80,

Δημοσίευση: INLAW 2011

Προϊόντα - Γενικά

Δικαστήριο: Δικαστήριο Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων

Αριθμός απόφασης: C-140

Έτος: 2010

Σύντομη Περίληψη:

- Κανονισμός (ΕΚ) 2100/94, όπως τροποποιήθηκε από τον κανονισμό (ΕΚ) 873/2004. Ερμηνεία των άρθρων 11, παράγραφος 1, 13, παράγραφοι 1 έως 3, 16, 27, 94 και 104. Αρχή της αναλώσεως των κοινοτικών δικαιωμάτων επί φυτικών ποικιλιών. Σύμβαση παροχής αδείας εκμεταλλεύσεως. Αγωγή λόγω προσβολής δικαιώματος κατά τρίτου. Παράβαση της συμβάσεως παροχής αδείας εκμεταλλεύσεως από τον αδειούχο όσον αφορά τη συμβατική του σχέση με τρίτο.

- Το άρθρο 94 του κανονισμού (ΕΚ) 2100/94 του Συμβουλίου, της 27ης Ιουλίου 1994, για τα κοινοτικά δικαιώματα επί φυτικών ποικιλιών, όπως τροποποιήθηκε με τον κανονισμό (ΕΚ) 873/2004 του Συμβουλίου, της 29ης Απριλίου 2004, σε συνδυασμό με τα άρθρα 11, παράγραφος 1, 13, παράγραφοι 1 έως 3, 16, 27, και 104 του εν λόγω κανονισμού, σε περιστάσεις όπως οι επίμαχες στην κύρια δίκη, έχει την έννοια ότι μπορεί να ασκηθεί αγωγή λόγω προσβολής δικαιώματος από τον κάτοχο του δικαιώματος ή από τον αδειούχο εκμεταλλεύσεως κατά τρίτου που προμηθεύθηκε το υλικό από άλλον αδειούχο ο οποίος παρέβη τους όρους ή τους περιορισμούς που περιλαμβάνονταν στη σύμβαση παραχωρήσεως άδειας εκμεταλλεύσεως που αυτός είχε προηγουμένως συνάψει με τον κάτοχο εφόσον οι επίμαχοι όροι ή περιορισμοί αφορούν ευθέως τα ουσιώδη στοιχεία του οικείου κοινοτικού δικαιώματος επί φυτικών ποικιλιών, πράγμα που εναπόκειται στο αιτούν δικαστήριο να κρίνει.

- Όσον αφορά την αξιολόγηση της προσβολής δικαιώματος, είναι άνευ σημασίας αν ο τρίτος που προέβη σε ενέργειες σχετικές με το υλικό που πωλήθηκε ή μεταβιβάστηκε γνώριζε ή όφειλε να γνωρίζει τους όρους ή τους περιορισμούς οι οποίοι περιλαμβάνονταν στη σύμβαση παραχωρήσεως άδειας εκμεταλλεύσεως.

Διατάξεις:

Κανονισμοί: (ΕΚ) 2100/94, (ΕΚ) 873/2004,

Δημοσίευση: INLAW 2011

Προϊόντα - Γενικά

Δικαστήριο: Δικαστήριο Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων

Αριθμός απόφασης: C-140

Έτος: 2010

Σύντομη Περίληψη:

- Κανονισμός (ΕΚ) 2100/94, όπως τροποποιήθηκε από τον κανονισμό (ΕΚ) 873/2004. Ερμηνεία των άρθρων 11, παράγραφος 1, 13, παράγραφοι 1 έως 3, 16, 27, 94 και 104. Αρχή της αναλώσεως των κοινοτικών δικαιωμάτων επί φυτικών ποικιλιών. Σύμβαση παροχής αδείας εκμεταλλεύσεως. Αγωγή λόγω προσβολής δικαιώματος κατά τρίτου. Παράβαση της συμβάσεως παροχής αδείας εκμεταλλεύσεως από τον αδειούχο όσον αφορά τη συμβατική του σχέση με τρίτο.

- Το άρθρο 94 του κανονισμού (ΕΚ) 2100/94 του Συμβουλίου, της 27ης Ιουλίου 1994, για τα κοινοτικά δικαιώματα επί φυτικών ποικιλιών, όπως τροποποιήθηκε με τον κανονισμό (ΕΚ) 873/2004 του Συμβουλίου, της 29ης Απριλίου 2004, σε συνδυασμό με τα άρθρα 11, παράγραφος 1, 13, παράγραφοι 1 έως 3, 16, 27, και 104 του εν λόγω κανονισμού, σε περιστάσεις όπως οι επίμαχες στην κύρια δίκη, έχει την έννοια ότι μπορεί να ασκηθεί αγωγή λόγω προσβολής δικαιώματος από τον κάτοχο του δικαιώματος ή από τον αδειούχο εκμεταλλεύσεως κατά τρίτου που προμηθεύθηκε το υλικό από άλλον αδειούχο ο οποίος παρέβη τους όρους ή τους περιορισμούς που περιλαμβάνονταν στη σύμβαση παραχωρήσεως άδειας εκμεταλλεύσεως που αυτός

είχε προηγουμένως συνάψει με τον κάτοχο εφόσον οι επίμαχοι όροι ή περιορισμοί αφορούν ευθέως τα ουσιώδη στοιχεία του οικείου κοινοτικού δικαιώματος επί φυτικών ποικιλιών, πράγμα που εναπόκειται στο αιτούν δικαστήριο να κρίνει.

- Όσον αφορά την αξιολόγηση της προσβολής δικαιώματος, είναι άνευ σημασίας αν ο τρίτος που προέβη σε ενέργειες σχετικές με το υλικό που πωλήθηκε ή μεταβιβάστηκε γνώριζε ή όφειλε να γνωρίζει τους όρους ή τους περιορισμούς οι οποίοι περιλαμβάνονταν στη σύμβαση παραχωρήσεως άδειας εκμεταλλεύσεως.

Διατάξεις:

Κανονισμοί: (ΕΚ) 2100/94, (ΕΚ) 873/2004,

Δημοσίευση: INLAW 2011

Προϊόντα - Μεταποιημένα προϊόντα

Δικαστήριο: Δικαστήριο Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων

Αριθμός απόφασης: C-382

Έτος: 2010

Σύντομη Περίληψη:

- Βιομηχανική πολιτική. Υγιεινή των τροφίμων. Κανονισμός (ΕΚ) 852/2004. Πώληση προϊόντων αρτοποιίας και ζαχαροπλαστικής με σύστημα αυτοεξυπηρέτησης.

- Το παράρτημα II, κεφάλαιο IX, σημείο 3, του κανονισμού (ΕΚ) 852/2004 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 29ης Απριλίου 2004, για την υγιεινή των τροφίμων, έχει την έννοια ότι, υπό συνθήκες όπως εκείνες στην υπόθεση της κύριας δίκης, αναφορικά με προθήκες για πώληση με σύστημα αυτοεξυπηρέτησης προϊόντων αρτοποιίας και ζαχαροπλαστικής, το γεγονός και μόνον ότι υποψήφιος αγοραστής θα μπορούσε θεωρητικώς να αγγίξει με γυμνό χέρι τα προς πώληση τρόφιμα ή να φτερνιστεί επάνω σε αυτά, δεν δικαιολογεί τη διαπίστωση ότι τα τρόφιμα αυτά δεν προφυλάχθηκαν από κάθε μόλυνση, δυνάμενη να τα καταστήσει ακατάλληλα για ανθρώπινη κατανάλωση, επιβλαβή για την υγεία ή μολυσμένα κατά τρόπο που θα μπορούσε ευλόγως να θεωρηθεί ότι δεν είναι κατάλληλα για κατανάλωση σε αυτή την κατάσταση.

Διατάξεις:

Κανονισμοί: (ΕΚ) 852/2004,

Δημοσίευση: INLAW 2011

Προϊόντα - Τρόφιμα

Δικαστήριο: Δικαστήριο Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων

Αριθμός απόφασης: C-381

Έτος: 2010

Σύντομη Περίληψη:

- Βιομηχανική πολιτική. Υγιεινή των τροφίμων. Κανονισμός (ΕΚ) 852/2004. Εγκατάσταση νιπτήρα στο αποχωρητήριο επιχειρήσεως που εμπορεύεται τρόφιμα.

- Το παράρτημα II, κεφάλαιο I, σημείο 4, του κανονισμού (ΕΚ) 852/2004 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 29ης Απριλίου 2004, για την υγιεινή των τροφίμων, έχει την έννοια ότι η διάταξη αυτή δεν συνεπάγεται ότι ένας νιπτήρας, υπό την έννοια αυτής, πρέπει να προορίζεται αποκλειστικώς για το πλύσιμο των χεριών και ότι η χρήση της βρύσης, καθώς και της συσκευής για το στέγνωμα των χεριών πρέπει να είναι δυνατή χωρίς να απαιτείται η αφή τους.

Διατάξεις:

Κανονισμοί: (ΕΚ) 852/2004,

Δημοσίευση: INLAW 2011

Συνθήκη ΕΚ - Αίτηση έκδοσης προδικαστικής απόφασης

Δικαστήριο: Δικαστήριο Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων

Αριθμός απόφασης: C-484

Έτος: 2009

Σύντομη Περίληψη:

- Αίτηση εκδόσεως προδικαστικής αποφάσεως. Δικαίωμα αποζημιώσεως από την υποχρεωτική ασφάλιση αστικής ευθύνης προκύπτουσας από την κυκλοφορία αυτοκινήτων οχημάτων. Προϋποθέσεις περιορισμού. Συμβολή στην πρόκληση της ζημίας. Έλλειψη υπαιτιότητας των οδηγών. Ευθύνη εκ διακινδυνεύσεως.

Διατάξεις:

ΣυνθΕΚ: 234,

Οδηγίες: 72/166/ΕΟΚ, 84/5/ΕΟΚ, 90/232/ΕΟΚ,

Δημοσίευση: INLAW 2011 * ΕΕμπΔ 2011, σελίδα 617

Συνθήκη ΕΚ - Γενικά

Δικαστήριο: Δικαστήριο Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων

Αριθμός απόφασης: C-224

Έτος: 2010

Σύντομη Περίληψη:

- Αμοιβαία αναγνώριση των αδειών οδήγησης. Αφαίρεση της εθνικής άδειας οδήγησης που έχει εκδώσει το κράτος μέλος διαμονής και έκδοση άδειας οδήγησης για οχήματα των κατηγοριών Β και Δ από άλλο κράτος μέλος. Άρνηση αναγνώρισης από το κράτος μέλος διαμονής. Υποχρέωση κατοχής έγκυρης άδειας για τα οχήματα της κατηγορίας Β κατά τον χρόνο εκδόσεως της άδειας για τα οχήματα της κατηγορίας Δ.

- Το άρθρο 1, παράγραφος 2, το άρθρο 7, παράγραφος 1, στοιχείο β', καθώς και το άρθρο 8, παράγραφοι 2 και 4, της οδηγίας 91/439/ΕΟΚ του Συμβουλίου, της 29ης Ιουλίου 1991, για την άδεια οδήγησης, όπως τροποποιήθηκε με την οδηγία 2000/56/ΕΚ της Επιτροπής, της 14ης Σεπτεμβρίου 2000, δεν απαγορεύουν στο κράτος μέλος υποδοχής να αρνείται να αναγνωρίσει άδεια οδήγησης οχημάτων των κατηγοριών Β και Δ, χορηγηθείσας από άλλο κράτος μέλος, πρώτον, όταν ο κάτοχος της επίμαχης άδειας οδήγησης έχει κριθεί ικανός προς οδήγηση οχημάτων κατηγορίας Β κατά παράβαση του όρου κανονικής διαμονής, μετά την αφαίρεση της άδειας οδήγησης που του χορήγησε το πρώτο κράτος μέλος από την αστυνομία του εν λόγω κράτους αλλά πριν την έκδοση, στο πρώτο κράτος μέλος, δικαστικής απόφασης για την αφαίρεση της άδειας οδήγησης, και, δεύτερον, όταν στον κάτοχο της επίμαχης άδειας έχει χορηγηθεί άδεια οδήγησης για οχήματα της κατηγορίας Δ μετά την έκδοση της εν λόγω δικαστικής απόφασης για την αφαίρεση και μετά την άρση της απαγόρευσης απόκτησης νέας άδειας οδήγησης.

Διατάξεις:

Οδηγίες: 91/439/ΕΟΚ, 2000/56/ΕΚ, 2006/126/ΕΚ,

Δημοσίευση: INLAW 2011

Συνθήκη ΕΚ - Ελεύθερη κυκλοφορία κεφαλαίων

Δικαστήριο: Δικαστήριο Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων

Αριθμός απόφασης: C-284

Έτος: 2009

Σύντομη Περίληψη:

- Παράβαση κράτους μέλους. Ελεύθερη κυκλοφορία των κεφαλαίων. Άρθρο 56 ΕΚ και άρθρο 40 της Συμφωνίας για τον Ευρωπαϊκό Οικονομικό Χώρο. Φορολόγηση των μερισμάτων. Μερίσματα που καταβάλλονται στις εδρεύουσες στην ημεδαπή

εταιρίες και στις εγκατεστημένες σε άλλο κράτος μέλος ή σε κράτος του Ευρωπαϊκού Οικονομικού Χώρου εταιρίες. Διαφορετική μεταχείριση.

- Η Ομοσπονδιακή Δημοκρατία της Γερμανίας, επιβάλλοντας στα μερίσματα που διανέμονται σε εταιρία εδρεύουσα σε άλλο κράτος μέλος, σε περίπτωση κατά την οποία η συμμετοχή της μητρικής εταιρίας στο κεφάλαιο της θυγατρικής της υπολείπεται του κατώτατου ορίου που προβλέπει το άρθρο 3, παράγραφος 1, στοιχείο α', της οδηγίας 90/435/ΕΟΚ του Συμβουλίου, της 23ης Ιουλίου 1990, σχετικά με το κοινό φορολογικό καθεστώς το οποίο ισχύει για τις μητρικές και τις θυγατρικές εταιρίες διαφορετικών κρατών μελών, όπως τροποποιήθηκε με την οδηγία 2003/123/ΕΚ του Συμβουλίου, της 22ας Δεκεμβρίου 2003, επαχθέστερη, από οικονομικής απόψεως, φορολόγηση απ' ό,τι στα μερίσματα που διανέμονται σε εταιρία εδρεύουσα στην ημεδαπή, παρέβη τις υποχρεώσεις που υπέχει από το άρθρο 56, παράγραφος 1, ΕΚ.

- Η Ομοσπονδιακή Δημοκρατία της Γερμανίας, επιβάλλοντας στα μερίσματα που διανέμονται σε εταιρίες εγκατεστημένες στην Ισλανδία και στη Νορβηγία επαχθέστερη, από οικονομικής απόψεως, φορολόγηση απ' ό,τι στα μερίσματα που διανέμονται σε εταιρίες εδρεύουσες στην ημεδαπή, παρέβη τις υποχρεώσεις που υπέχει από το άρθρο 40 της Συμφωνίας για τον Ευρωπαϊκό Οικονομικό Χώρο, της 2ας Μαΐου 1992.

Διατάξεις:

ΣυνθΕΚ: 56, 226,

Οδηγίες: 90/435, 2003/123/ΕΚ,

Δημοσίευση: INLAW 2011

Συνθήκη ΕΚ - Ελεύθερη κυκλοφορία προσώπων και αγαθών

Δικαστήριο: Δικαστήριο Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων

Αριθμός απόφασης: C-506

Έτος: 2010

Σύντομη Περίληψη:

- Συμφωνία για την ελεύθερη κυκλοφορία των προσώπων μεταξύ της Ευρωπαϊκής Κοινότητας και των κρατών μελών της, αφενός, και της Ελβετικής Συνομοσπονδίας, αφετέρου. Ίση μεταχείριση. Παραμεθόριοι ελεύθεροι επαγγελματίες. Σύμβαση αγροτικής μισθώσεως. Γεωργική διάρθρωση. Νομοθετική ρύθμιση κράτους μέλους επιτρέπouσα την άρνηση εγκρίσεως της συμβάσεως σε περίπτωση που τα προϊόντα τα οποία παράγονται στο εθνικό έδαφος από παραμεθόριους Ελβετούς αγρότες προορίζονται να διακομισθούν, ελεύθερα δασμών, στην Ελβετία.

- Η αρχή της ίσης μεταχειρίσεως που κατοχυρώνεται από το άρθρο 15, παράγραφος 1, του παραρτήματος Ι της Συμφωνίας για την ελεύθερη κυκλοφορία των προσώπων μεταξύ της Ευρωπαϊκής Κοινότητας και των κρατών μελών της, αφενός, και της Ελβετικής Συνομοσπονδίας, αφετέρου, η οποία υπογράφηκε στο Λουξεμβούργο στις 21 Ιουνίου 1999, αποκλείει νομοθετική ρύθμιση κράτους μέλους, όπως η επίμαχη στο πλαίσιο της κύριας δίκης, η οποία προβλέπει τη δυνατότητα της αρμόδιας αρχής του οικείου κράτους μέλους να αρνηθεί την έγκριση συμβάσεως αγροτικής μισθώσεως η οποία αφορά γεωτεμάχιο κείμενο εντός συγκεκριμένης περιοχής της επικράτειας του εν λόγω κράτους μέλους και συναφθείσας μεταξύ κατοίκου του εν λόγω κράτους μέλους και κατοίκου παραμεθόριας περιοχής του άλλου συμβαλλόμενου κράτους, με την αιτιολογία ότι το μίσθιο χρησιμοποιείται για την παραγωγή αγροτικών προϊόντων που προορίζονται να διακομισθούν εκτός της κοινής αγοράς της Ευρωπαϊκής Ένωσης ελεύθερα δασμών, και η οποία προκαλεί στρεβλώσεις του ανταγωνισμού, αν η νομοθετική αυτή ρύθμιση επηρεάζει με την εφαρμογή της σαφώς περισσότερους υπηκόους του άλλου συμβαλλόμενου μέρους απ' ό,τι υπηκόους του κράτους μέλους

στην επικράτεια του οποίου εφαρμόζεται η εν λόγω ρύθμιση. Στο αιτούν δικαστήριο εναπόκειται να ερευνήσει αν συντρέχει τέτοια περίπτωση.

Δημοσίευση: INLAW 2011

Συνθήκη ΕΚ - Ελεύθερη κυκλοφορία προσώπων και αγαθών

Δικαστήριο: Δικαστήριο Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων

Αριθμός απόφασης: C-443

Έτος: 2010

Σύντομη Περίληψη:

- Ελεύθερη κυκλοφορία των εμπορευμάτων. Ποσοτικοί περιορισμοί. Μέτρα ισοδυνάμου αποτελέσματος. Εισαγωγή από πρόσωπο που έχει κατοικία σε κράτος μέλος οχήματος το οποίο έχει ήδη ταξινομηθεί σε άλλο κράτος μέλος. Περιβαλλοντική ενίσχυση. Προϋποθέσεις. Άδεια κυκλοφορίας από την οποία να προκύπτει η φύση του οχήματος ως οχήματος επιδείξεως.

Διατάξεις:

Οδηγίες: 1999/37/ΕΚ, 2003/127/ΕΚ,

Δημοσίευση: INLAW 2011

Συνθήκη ΕΚ - Ελευθερία εγκατάστασης

Δικαστήριο: Δικαστήριο Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων

Αριθμός απόφασης: C-396

Έτος: 2009

Σύντομη Περίληψη:

- Αίτηση εκδόςσεως προδικαστικής αποφάσεως. Δυνατότητα κατώτερου δικαστηρίου να θέσει προδικαστικό ερώτημα στο Δικαστήριο. Διαδικασίες αφερεγγυότητας. Διεθνής δικαιοδοσία. Κέντρο των κύριων συμφερόντων του οφειλέτη. Μεταφορά της καταστατικής έδρας σε άλλο κράτος μέλος. Έννοια του όρου “εγκατάσταση”.

- Αντιβαίνει στο δίκαιο της Ένωσης το να δεσμεύεται το εθνικό δικαστήριο από εθνικό δικονομικό κανόνα που προβλέπει ότι οι εκτιμήσεις ενός ανώτερου εθνικού δικαστηρίου είναι υποχρεωτικές για το κατώτερο αυτό δικαστήριο, όταν αποδεικνύεται ότι οι εκτιμήσεις του ανώτερου δικαστηρίου δεν είναι σύμφωνες με το δίκαιο της Ένωσης, όπως το δίκαιο αυτό έχει ερμηνευθεί από το Δικαστήριο.

- Ο όρος «κέντρο των κύριων συμφερόντων» του οφειλέτη, όπως χρησιμοποιείται στο άρθρο 3, παράγραφος 1, του κανονισμού (ΕΚ) 1346/2000 του Συμβουλίου, της 29ης Μαΐου 2000, περί των διαδικασιών αφερεγγυότητας, πρέπει να ερμηνευθεί με γνώμονα το δίκαιο της Ένωσης.

- Προκειμένου να προσδιορίζεται το κέντρο των κύριων συμφερόντων της οφειλέτριας εταιρίας, το άρθρο 3, παράγραφος 1, δεύτερη περίοδος, του κανονισμού 1346/2000 πρέπει να ερμηνεύεται ως εξής:

*Το κέντρο των κύριων συμφερόντων της οφειλέτριας εταιρίας πρέπει να προσδιορίζεται καταρχήν βάσει του τόπου της κεντρικής διοίκησης της εταιρίας αυτής, ο οποίος καθορίζεται με βάση αντικειμενικά και αναγνωρίσιμα από τους τρίτους στοιχεία. Αν τα όργανα διοίκησης και ελέγχου της εταιρίας βρίσκονται στον τόπο της καταστατικής έδρας της και οι αποφάσεις για τη διαχείριση της εταιρίας αυτής λαμβάνονται, με τρόπο αναγνωρίσιμο από τους τρίτους, στον τόπο αυτό, δεν είναι δυνατή η ανατροπή του τεκμηρίου που προβλέπει η εν λόγω διάταξη. Αν ο τόπος της κεντρικής διοίκησης της εταιρίας δεν βρίσκεται στην καταστατική της έδρα, η ύπαρξη εταιρικής περιουσίας και η σύναψη συμβάσεων για την οικονομική αξιοποίησή της σε άλλο κράτος μέλος και όχι στο κράτος της καταστατικής έδρας της εταιρίας αυτής δεν μπορούν να θεωρηθούν επαρκή στοιχεία για την ανατροπή του τεκμηρίου αυτού παρά μόνο αν από τη συνεκτίμηση όλων των κρίσιμων στοιχείων

αποδεικνύεται ότι το πραγματικό κέντρο διοίκησης και ελέγχου της εταιρίας και διοίκησης των συμφερόντων της βρίσκεται στο άλλο αυτό κράτος μέλος και ότι το γεγονός αυτό είναι αναγνωρίσιμο από τους τρίτους.

* Σε περίπτωση που η καταστατική έδρα της οφειλέτριας εταιρίας έχει μεταφερθεί πριν από την υποβολή αίτησης για την κίνηση διαδικασίας αφερεγγυότητας, το κέντρο των κύριων συμφερόντων της εταιρίας αυτής τεκμαίρεται ότι βρίσκεται στον τόπο της νέας καταστατικής έδρας της.

- Ο όρος «εγκατάσταση», όπως χρησιμοποιείται στο άρθρο 3, παράγραφος 2, του κανονισμού, έχει την έννοια ότι απαιτείται η ύπαρξη μιας δομής που να έχει ορισμένη τουλάχιστον οργάνωση και ορισμένη σταθερότητα και να αποσκοπεί στην άσκηση οικονομικής δραστηριότητας. Η ύπαρξη απλώς μεμονωμένων περιουσιακών στοιχείων ή τραπεζικών λογαριασμών δεν καλύπτεται καταρχήν από τον ορισμό αυτό.

Διατάξεις:

Κανονισμοί: (ΕΚ) 1346/2000,

Δημοσίευση: INLAW 2011

Συνθήκη ΕΚ - Ελευθερία εγκατάστασης

Δικαστήριο: Δικαστήριο Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων

Αριθμός απόφασης: C-396

Έτος: 2009

Σύντομη Περίληψη:

- Αίτηση εκδόσεως προδικαστικής αποφάσεως. Δυνατότητα κατώτερου δικαστηρίου να θέσει προδικαστικό ερώτημα στο Δικαστήριο. Κανονισμός (ΕΚ) 1346/2000. Διαδικασίες αφερεγγυότητας. Διεθνής δικαιοδοσία. Κέντρο των κύριων συμφερόντων του οφειλέτη. Μεταφορά της καταστατικής έδρας σε άλλο κράτος μέλος. Έννοια του όρου “εγκατάσταση”.

- Αντιβαίνει στο δίκαιο της Ένωσης το να δεσμεύεται το εθνικό δικαστήριο από εθνικό δικονομικό κανόνα που προβλέπει ότι οι εκτιμήσεις ενός ανώτερου εθνικού δικαστηρίου είναι υποχρεωτικές για το κατώτερο αυτό δικαστήριο, όταν αποδεικνύεται ότι οι εκτιμήσεις του ανώτερου δικαστηρίου δεν είναι σύμφωνες με το δίκαιο της Ένωσης, όπως το δίκαιο αυτό έχει ερμηνευθεί από το Δικαστήριο.

- Ο όρος «κέντρο των κύριων συμφερόντων» του οφειλέτη, όπως χρησιμοποιείται στο άρθρο 3, παράγραφος 1, του κανονισμού (ΕΚ) 1346/2000 του Συμβουλίου, της 29ης Μαΐου 2000, περί των διαδικασιών αφερεγγυότητας, πρέπει να ερμηνευθεί με γνώμονα το δίκαιο της Ένωσης.

- Προκειμένου να προσδιορίζεται το κέντρο των κύριων συμφερόντων της οφειλέτριας εταιρίας, το άρθρο 3, παράγραφος 1, δεύτερη περίοδος, του κανονισμού 1346/2000 πρέπει να ερμηνεύεται ως εξής:

* Το κέντρο των κύριων συμφερόντων της οφειλέτριας εταιρίας πρέπει να προσδιορίζεται καταρχήν βάσει του τόπου της κεντρικής διοίκησης της εταιρίας αυτής, ο οποίος καθορίζεται με βάση αντικειμενικά και αναγνωρίσιμα από τους τρίτους στοιχεία. Αν τα όργανα διοίκησης και ελέγχου της εταιρίας βρίσκονται στον τόπο της καταστατικής έδρας της και οι αποφάσεις για τη διαχείριση της εταιρίας αυτής λαμβάνονται, με τρόπο αναγνωρίσιμο από τους τρίτους, στον τόπο αυτό, δεν είναι δυνατή η ανατροπή του τεκμηρίου που προβλέπει η εν λόγω διάταξη. Αν ο τόπος της κεντρικής διοίκησης της εταιρίας δεν βρίσκεται στην καταστατική της έδρα, η ύπαρξη εταιρικής περιουσίας και η σύναψη συμβάσεων για την οικονομική αξιοποίησή της σε άλλο κράτος μέλος και όχι στο κράτος της καταστατικής έδρας της εταιρίας αυτής δεν μπορούν να θεωρηθούν επαρκή στοιχεία για την ανατροπή του τεκμηρίου αυτού παρά μόνο αν από τη συνεκτίμηση όλων των κρίσιμων στοιχείων

αποδεικνύεται ότι το πραγματικό κέντρο διοίκησης και ελέγχου της εταιρίας και διοίκησης των συμφερόντων της βρίσκεται στο άλλο αυτό κράτος μέλος και ότι το γεγονός αυτό είναι αναγνωρίσιμο από τους τρίτους.

* Σε περίπτωση που η καταστατική έδρα της οφειλέτριας εταιρίας έχει μεταφερθεί πριν από την υποβολή αίτησης για την κίνηση διαδικασίας αφερεγγυότητας, το κέντρο των κύριων συμφερόντων της εταιρίας αυτής τεκμαίρεται ότι βρίσκεται στον τόπο της νέας καταστατικής έδρας της.

- Ο όρος «εγκατάσταση», όπως χρησιμοποιείται στο άρθρο 3, παράγραφος 2, του κανονισμού, έχει την έννοια ότι απαιτείται η ύπαρξη μιας δομής που να έχει ορισμένη τουλάχιστον οργάνωση και ορισμένη σταθερότητα και να αποσκοπεί στην άσκηση οικονομικής δραστηριότητας. Η ύπαρξη απλώς μεμονωμένων περιουσιακών στοιχείων ή τραπεζικών λογαριασμών δεν καλύπτεται καταρχήν από τον ορισμό αυτό.

Διατάξεις:

Κανονισμοί: (ΕΚ) 1346/2000,

Δημοσίευση: INLAW 2011

Συνθήκη ΕΚ - Ελευθερία εγκατάστασης

Δικαστήριο: Δικαστήριο Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων

Αριθμός απόφασης: C-148

Έτος: 2010

Σύντομη Περίληψη:

- Ταχυδρομικές υπηρεσίες. Εξωτερικές διαδικασίες εξετάσεως των παραπόνων των χρηστών. Συμπληρωματικός χαρακτήρας των ενδίκων βοηθημάτων που παρέχονται από το εθνικό δίκαιο και από το δίκαιο της Ένωσης. Διακριτική ευχέρεια των κρατών μελών. Όρια. Ελευθερία εγκαταστάσεως.

- Η οδηγία 97/67/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 15ης Δεκεμβρίου 1997, σχετικά με τους κοινούς κανόνες για την ανάπτυξη της εσωτερικής αγοράς κοινοτικών ταχυδρομικών υπηρεσιών και τη βελτίωση της ποιότητας των παρεχομένων υπηρεσιών, στην αρχική μορφή της και στις μορφές που έλαβε κατόπιν των τροποποιήσεών της με τις οδηγίες 2002/39/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 10ης Ιουνίου 2002, και 2008/6/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 20ής Φεβρουαρίου 2008, έχει την έννοια ότι δεν αποκλείει εθνική ρύθμιση η οποία καθιστά για τους φορείς παροχής ταχυδρομικών υπηρεσιών οι οποίες δεν εμπίπτουν στο πεδίο της καθολικής υπηρεσίας υποχρεωτική μια εξωτερική διαδικασία εξετάσεως των παραπόνων των χρηστών των υπηρεσιών αυτών.

- Το άρθρο 49 ΣΛΕΕ έχει την έννοια ότι δεν αποκλείει εθνική ρύθμιση η οποία καθιστά για τους φορείς παροχής ταχυδρομικών υπηρεσιών οι οποίες δεν εμπίπτουν στο πεδίο της καθολικής υπηρεσίας υποχρεωτική μια εξωτερική διαδικασία εξετάσεως των παραπόνων των χρηστών των υπηρεσιών αυτών.

Διατάξεις:

Οδηγίες: 97/67/ΕΚ, 2002/39/ΕΚ, 2008/6/ΕΚ,

Δημοσίευση: INLAW 2011

Συνθήκη ΕΚ - Παράβαση κράτους-μέλους

Δικαστήριο: Δικαστήριο Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων

Αριθμός απόφασης: C-493

Έτος: 2009

Σύντομη Περίληψη:

- Παράβαση κράτους μέλους. Άρθρα 63 ΣΛΕΕ και 40 της Συμφωνίας για τον ΕΟΧ. Ελεύθερη κυκλοφορία των κεφαλαίων. Αλλοδαπά και ημεδαπά κεφαλαιοποιητικά ταμεία συντάξεων. Φόρος εισοδήματος εταιριών. Μερισίματα. Απαλλαγή. Διαφορετική μεταχείριση.

Δημοσίευση: INLAW 2011

Συνθήκη ΕΚ - Παράβαση κράτους-μέλους

Δικαστήριο: Δικαστήριο Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων

Αριθμός απόφασης: C-284

Έτος: 2009

Σύντομη Περίληψη:

- Παράβαση κράτους μέλους. Ελεύθερη κυκλοφορία των κεφαλαίων. Φορολόγηση των μερισμάτων. Μερισίματα που καταβάλλονται στις εδρεύουσες στην ημεδαπή εταιρίες και στις εγκατεστημένες σε άλλο κράτος μέλος ή σε κράτος του Ευρωπαϊκού Οικονομικού Χώρου εταιρίες. Διαφορετική μεταχείριση.

- Η Ομοσπονδιακή Δημοκρατία της Γερμανίας, επιβάλλοντας στα μερίσματα που διανέμονται σε εταιρία εδρεύουσα σε άλλο κράτος μέλος, σε περίπτωση κατά την οποία η συμμετοχή της μητρικής εταιρίας στο κεφάλαιο της θυγατρικής της υπολείπεται του κατώτατου ορίου που προβλέπει το άρθρο 3, παράγραφος 1, στοιχείο α', της οδηγίας 90/435/ΕΟΚ του Συμβουλίου, της 23ης Ιουλίου 1990, σχετικά με το κοινό φορολογικό καθεστώς το οποίο ισχύει για τις μητρικές και τις θυγατρικές εταιρίες διαφορετικών κρατών μελών, όπως τροποποιήθηκε με την οδηγία 2003/123/ΕΚ του Συμβουλίου, της 22ας Δεκεμβρίου 2003, επαχθέστερη, από οικονομικής απόψεως, φορολόγηση απ' ό,τι στα μερίσματα που διανέμονται σε εταιρία εδρεύουσα στην ημεδαπή, παρέβη τις υποχρεώσεις που υπέχει από το άρθρο 56, παράγραφος 1, ΕΚ.

- Η Ομοσπονδιακή Δημοκρατία της Γερμανίας, επιβάλλοντας στα μερίσματα που διανέμονται σε εταιρίες εγκατεστημένες στην Ισλανδία και στη Νορβηγία επαχθέστερη, από οικονομικής απόψεως, φορολόγηση απ' ό,τι στα μερίσματα που διανέμονται σε εταιρίες εδρεύουσες στην ημεδαπή, παρέβη τις υποχρεώσεις που υπέχει από το άρθρο 40 της Συμφωνίας για τον Ευρωπαϊκό Οικονομικό Χώρο, της 2ας Μαΐου 1992.

Διατάξεις:

ΣυνθΕΚ: 56,

Οδηγίες: 2003/123/ΕΚ,

Δημοσίευση: INLAW 2011

Συνθήκη ΕΚ - Παράβαση κράτους-μέλους

Δικαστήριο: Δικαστήριο Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων

Αριθμός απόφασης: C-601

Έτος: 2010

Σύντομη Περίληψη:

- Παράβαση κράτους μέλους. Δημόσιες συμβάσεις υπηρεσιών. Συμπληρωματικές υπηρεσίες κτηματογραφήσεως και πολεοδομικού σχεδιασμού. Διαδικασία με διαπραγμάτευση χωρίς προηγούμενη δημοσίευση σχετικής προκηρύξεως.

- Η Ελληνική Δημοκρατία, συνάπτοντας, κατόπιν διαδικασίας με διαπραγμάτευση χωρίς δημοσίευση σχετικής προκηρύξεως, δημόσιες συμβάσεις με αντικείμενο συμπληρωματικές υπηρεσίες κτηματογραφήσεως και πολεοδομικού σχεδιασμού οι οποίες δεν προβλέπονταν στην αρχική σύμβαση που είχαν συνάψει οι Δήμοι Βασιλικών, Κασσάνδρας, Εγνατίας και Αρέθουσας, παρέβη τις υποχρεώσεις που υπέχει από τα άρθρα 8 και 11, παράγραφος 3, της οδηγίας 92/50/ΕΟΚ του

Συμβουλίου, της 18ης Ιουνίου 1992, για τον συντονισμό των διαδικασιών σύναψης δημόσιων συμβάσεων υπηρεσιών, όπως τροποποιήθηκε με την οδηγία 97/52/EK του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 13ης Οκτωβρίου 1997, καθώς και από τα άρθρα 20 και 31, σημείο 4, της οδηγίας 2004/18/EK του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 31ης Μαρτίου 2004, περί συντονισμού των διαδικασιών σύναψης δημόσιων συμβάσεων έργων, προμηθειών και υπηρεσιών.

Διατάξεις:

Οδηγίες: 97/52/EK, 2004/18/EK,

Δημοσίευση: INLAW 2011

Φορολογικό - Δασμοί

Δικαστήριο: Δικαστήριο Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων

Αριθμός απόφασης: C-511

Έτος: 2009

Σύντομη Περίληψη:

- Αίτηση αναίρεσεως. Ντάμπινγκ. Εισαγωγές αφιδοειδών μηχανισμών με μοχλίσκο καταγωγής Λαϊκής Δημοκρατίας της Κίνας. Προσδιορισμός του περιθωρίου ντάμπινγκ. Σύγκριση μεταξύ της κανονικής αξίας και της τιμής εξαγωγής.

Διατάξεις:

Κανονισμοί: (ΕΚ) 384/96, (ΕΚ) 1136/2006,

Δημοσίευση: INLAW 2011

Φορολογικό - Δασμοί

Δικαστήριο: Δικαστήριο Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων

Αριθμός απόφασης: C-559

Έτος: 2010

Σύντομη Περίληψη:

- Κοινό Δασμολόγιο. Συνδυασμένη Ονοματολογία. Δασμολογική κατάταξη. Κατεψυγμένο κρέας που δεν προέρχεται από καμήλες εκτροφείου. Κατάταξη στη διάκριση 0208 90 40 (άλλο κρέας από κυνήγι) ή 0208 90 95 (άλλα).

- Η Συνδυασμένη Ονοματολογία, που συνιστά το παράρτημα Ι του κανονισμού (ΕΟΚ) 2658/87 του Συμβουλίου, της 23ης Ιουλίου 1987, για τη δασμολογική και στατιστική ονοματολογία και το Κοινό Δασμολόγιο, όπως τροποποιήθηκε με τον κανονισμό (ΕΚ) 1549/2006 της Επιτροπής, της 17ης Οκτωβρίου 2006, έχει την έννοια ότι το κρέας καμήλας πρέπει να καταταγεί στη διάκριση 0208 90 40, δηλαδή στην κατηγορία «άλλο κρέας από κυνήγι», στην περίπτωση κατά την οποία οι καμήλες από τις οποίες προέρχεται το κρέας αυτό ζούσαν σε άγρια κατάσταση και αποτέλεσαν αντικείμενο θήρας.

Διατάξεις:

Κανονισμοί: (ΕΟΚ) 2658/87, (ΕΚ) 1549/2006,

Δημοσίευση: INLAW 2011

Φορολογικό - Έκτη Οδηγία ΦΠΑ

Δικαστήριο: Δικαστήριο Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων

Αριθμός απόφασης: C-421

Έτος: 2010

Σύντομη Περίληψη:

- ΦΠΑ. Έκτη οδηγία. Καθορισμός του τόπου των φορολογητέων πράξεων. Παρέχων υπηρεσίες που κατοικεί στο ίδιο κράτος με τον αποδέκτη αλλά του οποίου η έδρα της οικονομικής δραστηριότητας βρίσκεται σε άλλο κράτος. Έννοια του “εγκατεστημένου στην αλλοδαπή υποκειμένου στον φόρο”.

- Το άρθρο 21, παράγραφος 1, στοιχείο β', της έκτης οδηγίας 77/388/ΕΟΚ του Συμβουλίου, της 17ης Μαΐου 1977, περί εναρμονίσεως των νομοθεσιών των κρατών μελών των σχετικών με τους φόρους κύκλου εργασιών – Κοινό σύστημα φόρου προστιθεμένης αξίας: ομοιόμορφη φορολογική βάση, όπως τροποποιήθηκε με την οδηγία 2000/65/ΕΚ του Συμβουλίου, της 17ης Οκτωβρίου 2000, έχει την έννοια ότι, προκειμένου να θεωρηθεί ότι υποκείμενος στον φόρο «είναι εγκατεστημένος στο εσωτερικό της χώρας», αρκεί η έδρα της οικονομικής δραστηριότητας του εν λόγω υποκείμενου στον φόρο να βρίσκεται στην αλλοδαπή.

Διατάξεις:

Οδηγίες: 77/388/ΕΟΚ, 2000/65/ΕΚ,

Δημοσίευση: INLAW 2011

Φορολογικό - Έκτη Οδηγία ΦΠΑ

Δικαστήριο: Δικαστήριο Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων

Αριθμός απόφασης: C-93

Έτος: 2010

Σύντομη Περίληψη:

- Έκτη οδηγία ΦΠΑ. Πεδίο εφαρμογής. Έννοιες των “παροχών υπηρεσιών εξ επαχθούς αιτίας” και της “οικονομικής δραστηριότητας”. Πώληση επισφαλών απαιτήσεων. Τιμές πώλησεως χαμηλότερες της ονομαστικής αξίας των απαιτήσεων αυτών. Συνεκτίμηση εκ μέρους του αγοραστή των πράξεων εισπράξεως των εν λόγω απαιτήσεων και του κινδύνου αφερεγγυότητας των οφειλετών.

- Τα άρθρα 2, σημείο 1, και 4 της οδηγίας 77/388/ΕΟΚ του Συμβουλίου, της 17ης Μαΐου 1977, περί εναρμονίσεως των νομοθεσιών των κρατών μελών των σχετικών με τους φόρους κύκλου εργασιών – Κοινό σύστημα φόρου προστιθεμένης αξίας: ομοιόμορφη φορολογική βάση, έχουν την έννοια ότι οικονομικός παράγοντας ο οποίος αγοράζει, ιδίω κινδύνω, επισφαλείς απαιτήσεις σε τιμή χαμηλότερη της ονομαστικής τους αξίας δεν παρέχει υπηρεσίες εξ επαχθούς αιτίας, κατά την έννοια του άρθρου 2, σημείο 1, και δεν ασκεί οικονομική δραστηριότητα εμπίπτουσα στο πεδίο εφαρμογής της οδηγίας αυτής όταν η διαφορά μεταξύ της ονομαστικής αξίας των εν λόγω απαιτήσεων και της τιμής αγοράς αυτών αντιστοιχεί στην πραγματική οικονομική αξία των επίμαχων απαιτήσεων κατά τον χρόνο της εκχωρήσεώς τους.

Διατάξεις:

Οδηγίες: 77/388/ΕΟΚ,

Δημοσίευση: INLAW 2010

Φορολογικό - Φορολογία εισοδήματος

Δικαστήριο: Δικαστήριο Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων

Αριθμός απόφασης: C-9

Έτος: 2011

Σύντομη Περίληψη:

- Ελεύθερη παροχή υπηρεσιών. Φορολογική νομοθεσία. Έκπτωση φόρου επί των εισοδημάτων από δάνεια για την αγορά αγαθών χρησιμοποιούμενων εντός του εθνικού εδάφους. Αποκλεισμός των αγαθών των οποίων το δικαίωμα χρήσεως εκχωρήθηκε σε τρίτο εγκατεστημένο εντός άλλου κράτους μέλους.

- Το άρθρο 49 ΕΚ πρέπει να ερμηνευθεί υπό την έννοια ότι αποκλείει διάταξη κράτους μέλους όπως η επίμαχη στην κύρια δίκη, η οποία προβλέπει τη χορήγηση εκπτώσεως φόρου επί των εισοδημάτων που αποκτούν ορισμένες εταιρίες από χρηματοδότηση για την απόκτηση καινούργιων αγαθών χρησιμοποιούμενων εντός του εθνικού εδάφους υπό την προϋπόθεση ότι το δικαίωμα χρήσεως του αγαθού δεν εκχωρείται από την εταιρία που το απέκτησε χάρη στο δάνειο για το οποίο

αναγνωρίζεται δικαίωμα εκπτώσεως φόρου, ή από οποιαδήποτε άλλη εταιρία που ανήκει στον ίδιο όμιλο, προς τρίτους πλην των εγκατεστημένων στο εν λόγω κράτος μέλος μελών του ομίλου αυτού.

Διατάξεις:

ΣυνθΕΚ: 49,

Δημοσίευση: INLAW 2011

Φορολογικό - Φορολογία εισοδήματος

Δικαστήριο: Δικαστήριο Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων

Αριθμός απόφασης: C-9

Έτος: 2011

Σύντομη Περίληψη:

- Ελεύθερη παροχή υπηρεσιών. Φορολογική νομοθεσία. Έκπτωση φόρου επί των εισοδημάτων από δάνεια για την αγορά αγαθών χρησιμοποιούμενων εντός του εθνικού εδάφους. Αποκλεισμός των αγαθών των οποίων το δικαίωμα χρήσεως εκχωρήθηκε σε τρίτο εγκατεστημένο εντός άλλου κράτους μέλους.

- Το άρθρο 49 ΕΚ πρέπει να ερμηνευθεί υπό την έννοια ότι αποκλείει διάταξη κράτους μέλους όπως η επίμαχη στην κύρια δίκη, η οποία προβλέπει τη χορήγηση εκπτώσεως φόρου επί των εισοδημάτων που αποκτούν ορισμένες εταιρίες από χρηματοδότηση για την απόκτηση καινούργιων αγαθών χρησιμοποιούμενων εντός του εθνικού εδάφους υπό την προϋπόθεση ότι το δικαίωμα χρήσεως του αγαθού δεν εκχωρείται από την εταιρία που το απέκτησε χάρη στο δάνειο για το οποίο αναγνωρίζεται δικαίωμα εκπτώσεως φόρου, ή από οποιαδήποτε άλλη εταιρία που ανήκει στον ίδιο όμιλο, προς τρίτους πλην των εγκατεστημένων στο εν λόγω κράτος μέλος μελών του ομίλου αυτού.

Διατάξεις:

ΣυνθΕΚ: 49,

Δημοσίευση: INLAW 2011

Φορολογικό - Φόρος κατανάλωσης

Δικαστήριο: Δικαστήριο Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων

Αριθμός απόφασης: C-94

Έτος: 2010

Σύντομη Περίληψη:

- Έμμεσοι φόροι. Ειδικός φόρος καταναλώσεως επί των ορυκτελαίων. Ασύμβατο προς το δίκαιο της Ένωσης. Μη επιστροφή του ειδικού φόρου καταναλώσεως στους αγοραστές προϊόντων στους οποίους μετακυλίστηκε.

- Κράτος μέλος μπορεί να απορρίψει αίτηση επιστροφής αχρεωστήτως καταβληθέντος φόρου υποβληθείσα από τον αγοραστή στον οποίο μετακυλίστηκε ο φόρος, με την αιτιολογία ότι δεν πρόκειται για το πρόσωπο που τον κατέβαλε στις φορολογικές αρχές, υπό την προϋπόθεση ότι ο εν λόγω αγοραστής, που επιβαρύνθηκε τελικώς με τον φόρο, δύναται, βάσει του εθνικού δικαίου, να εναγάγει τον υποκείμενο στον φόρο ενώπιον των πολιτικών δικαστηρίων προς αναζήτηση του αχρεωστήτως καταβληθέντος και ότι η επιστροφή του φόρου από τον υποκείμενο σε αυτόν δεν καθίσταται στην πράξη αδύνατη, ούτε υπερβολικά δυσχερής.

- Κράτος μέλος μπορεί να απορρίψει αίτημα αποζημιώσεως που υποβλήθηκε από τον αγοραστή στον οποίο ο υποκείμενος στον φόρο μετακύλισε την επιβάρυνση αχρεωστήτως καταβληθέντος φόρου, με αιτιολογία την έλλειψη άμεσης αιτιώδους συνάφειας μεταξύ της εισπράξεως του ως άνω φόρου και της ζημίας που υπέστη ο αγοραστής, υπό την προϋπόθεση ότι αυτός δύναται, βάσει του εθνικού δικαίου, να στρέψει τη σχετική αγωγή κατά του υποκειμένου στον φόρο και ότι η αποκατάσταση,

εκ μέρους του τελευταίου, της ζημίας του αγοραστή δεν καθίσταται στην πράξη αδύνατη, ούτε υπερβολικά δυσχερής.

Διατάξεις:

Οδηγίες: 92/12/ΕΟΚ,

Δημοσίευση: INLAW 2011

Φορολογικό - Φόρος κατανάλωσης

Δικαστήριο: Δικαστήριο Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων

Αριθμός απόφασης: C-94

Έτος: 2010

Σύντομη Περίληψη:

- Έμμεσοι φόροι. Ειδικός φόρος καταναλώσεως επί των ορυκτελαίων. Ασύμβατο προς το δίκαιο της Ένωσης. Μη επιστροφή του ειδικού φόρου καταναλώσεως στους αγοραστές προϊόντων στους οποίους μετακυλίστηκε.

- κράτος μέλος μπορεί να απορρίψει αίτηση επιστροφής αχρεωστήτως καταβληθέντος φόρου υποβληθείσα από τον αγοραστή στον οποίο μετακυλίστηκε ο φόρος, με την αιτιολογία ότι δεν πρόκειται για το πρόσωπο που τον κατέβαλε στις φορολογικές αρχές, υπό την προϋπόθεση ότι ο εν λόγω αγοραστής, που επιβαρύνθηκε τελικώς με τον φόρο, δύναται, βάσει του εθνικού δικαίου, να εναγάγει τον υποκείμενο στον φόρο ενώπιον των πολιτικών δικαστηρίων προς αναζήτηση του αχρεωστήτως καταβληθέντος και ότι η επιστροφή του φόρου από τον υποκείμενο σε αυτόν δεν καθίσταται στην πράξη αδύνατη, ούτε υπερβολικά δυσχερής·

- κράτος μέλος μπορεί να απορρίψει αίτημα αποζημιώσεως που υποβλήθηκε από τον αγοραστή στον οποίο ο υποκείμενος στον φόρο μετακύλισε την επιβάρυνση αχρεωστήτως καταβληθέντος φόρου, με αιτιολογία την έλλειψη άμεσης αιτιώδους συνάφειας μεταξύ της εισπράξεως του ως άνω φόρου και της ζημίας που υπέστη ο αγοραστής, υπό την προϋπόθεση ότι αυτός δύναται, βάσει του εθνικού δικαίου, να στρέψει τη σχετική αγωγή κατά του υποκειμένου στον φόρο και ότι η αποκατάσταση, εκ μέρους του τελευταίου, της ζημίας του αγοραστή δεν καθίσταται στην πράξη αδύνατη, ούτε υπερβολικά δυσχερής.

Διατάξεις:

Οδηγίες: 92/12/ΕΟΚ,

Δημοσίευση: INLAW 2011

Φορολογικό - Φόρος Προστιθέμενης Αξίας

Δικαστήριο: Δικαστήριο Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων

Αριθμός απόφασης: C-530

Έτος: 2009

Σύντομη Περίληψη:

- ΦΠΑ. Τόπος τελέσεως των φορολογητέων πράξεων. Τόπος φορολογήσεως. Σχεδίαση, μίσθωση και κατασκευή εκθεσιακών περιπτέρων.

- Η οδηγία 2006/112/ΕΚ του Συμβουλίου, της 28ης Νοεμβρίου 2006, σχετικά με το κοινό σύστημα φόρου προστιθέμενης αξίας, πρέπει να ερμηνευθεί υπό την έννοια ότι η παροχή υπηρεσιών που συνίσταται στη σχεδίαση, τη για ορισμένο χρόνο διάθεση και, ενδεχομένως, τη μεταφορά και την κατασκευή εκθεσιακού περιπτέρου για πελάτες που παρουσιάζουν τα προϊόντα ή τις υπηρεσίες τους σε εκθέσεις ή παρόμοιες εκδηλώσεις είναι δυνατόν να εμπίπτει:

– στο άρθρο 56, παράγραφος 1, στοιχείο β', της οδηγίας αυτής, όταν το εν λόγω περίπτερο σχεδιάζεται ή χρησιμοποιείται για διαφημιστικούς σκοπούς·

– στο άρθρο 52, στοιχείο α', της οδηγίας αυτής, όταν το εν λόγω περίπτερο σχεδιάζεται και διατίθεται για συγκεκριμένη έκθεση ή παρόμοια εκδήλωση

πολιτιστικού, καλλιτεχνικού, αθλητικού, επιστημονικού, εκπαιδευτικού, ψυχαγωγικού ή παρεμφερούς χαρακτήρα, ή περιπτέρου που αντιστοιχεί σε πρότυπο του οποίου η μορφή, το μέγεθος, η δομική σύσταση ή η όψη καθορίστηκαν από τον διοργανωτή συγκεκριμένης εκθέσεως ή παρόμοιας εκδηλώσεως·

– στο άρθρο 56, παράγραφος 1, στοιχείο στ΄, της ίδιας οδηγίας, όταν η για ορισμένο χρόνο και επ' ανταλλάγματι διάθεση των δομικών υλικών του ίδιου περιπτέρου αποτελεί καθοριστικό στοιχείο της εν λόγω παροχής.

Διατάξεις:

Οδηγίες: 2006/112/EK

Δημοσίευση: INLAW 2011

Φορολογικό - Φόρος Προστιθέμενης Αξίας

Δικαστήριο: Δικαστήριο Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων

Αριθμός απόφασης: C-504

Έτος: 2010

Σύντομη Περίληψη:

- Φορολογία. ΦΠΑ. Δικαίωμα εκπτώσεως. Εκχώρηση τμήματος δικαιωμάτων επί εφευρέσεως που κατέχουν περισσότερες επιχειρήσεις σε επιχείρηση δικαιούμενη να εκμεταλλεύεται την εφεύρεση στο σύνολό της. Καταχρηστική πρακτική.

- Ένας υποκείμενος στον φόρο μπορεί να επικαλείται δικαίωμα προς έκπτωση του φόρου προστιθέμενης αξίας επί των εισροών που ήδη κατέβαλε ή υποχρεούται να καταβάλει για παροχή υπηρεσιών εξ επαχθούς αιτίας, όταν το εφαρμοστέο εθνικό δίκαιο επιτρέπει τη μεταβίβαση μεριδίου συγκυριότητας επί εφευρέσεως παρέχοντας δικαίωμα επί της εφευρέσεως αυτής.

- Στο αιτούν δικαστήριο απόκειται να καθορίσει, λαμβανομένων υπόψη όλων των πραγματικών περιστάσεων που χαρακτηρίζουν την επίμαχη στην κύρια δίκη παροχή υπηρεσιών, αν συντρέχει ή όχι περίπτωση καταχρηστικής ασκήσεως του δικαιώματος προς έκπτωση του καταβληθέντος ΦΠΑ επί των εισροών.

Διατάξεις:

Οδηγίες: 2006/112/EK,

Δημοσίευση: INLAW 2010

Χρηματοπιστωτικό δίκαιο - Γενικά

Δικαστήριο: Δικαστήριο Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων

Αριθμός απόφασης: C-445

Έτος: 2009

Σύντομη Περίληψη:

- Χειραγώγηση της αγοράς. Διαμόρφωση της τιμής σε μη κανονικό ή τεχνητό επίπεδο.

- Το άρθρο 1, παράγραφος 2, στοιχείο α΄, της οδηγίας 2003/6/EK του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 28ης Ιανουαρίου 2003, για τις πράξεις προσώπων που κατέχουν εμπιστευτικές πληροφορίες και τις πράξεις χειραγώγησης της αγοράς (κατάχρηση αγοράς), έχει την έννοια ότι, προκειμένου να θεωρηθεί ότι η τιμή ενός ή περισσότερων χρηματοπιστωτικών μέσων διαμορφώθηκε σε μη κανονικό ή τεχνητό επίπεδο, δεν απαιτείται να έχει διατηρηθεί η τιμή αυτή σε μη κανονικό ή τεχνητό επίπεδο για ορισμένο χρονικό διάστημα.

Διατάξεις:

Οδηγίες: 2003/6/EK,

Δημοσίευση: INLAW 2011 * ΕΕμπΔ 2011, σελίδα 646

Διδότου 9-11, 10680 Αθήνα, τηλ. 210 3390555, Fax: 210 3637811 e-mail:
info@inlaw.gr